Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Гаргажа 1921 оной декабриин 21-нээ гарана | № 68 (13557) | 1974 оной мартын 22, пятница | Сэн 2 мүнгэн

ТООРЫН ХОНИШОДОЙ АМЖАЛТА: 100-haa — 100

Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ...үү гэжэ газарта комсомол залуушуулай бригада ...даг юм. Эдэ залуушуул хони харууhална. ...дэ энэ бригадада 10 гаран хүн бии. 10-дахи класс дүүргэhээр түрэл колхоздо үлэжэ, хонишон болохо ...hан тухайгаа тэдэнэр ...үүлээ hэн. Мүнөө залуушуулай бригадын гэшүүд ... отара хони харууhална. ...энэр жэлhээ жэлдэ амжалтатай ябана. Жэшээлхэдэ, Түнхэнэй суута хонишон Гатып Шойбоновой ...үүн Геннадий Шойбонов ...ынгээ замаар ябажа, ...нөө хонишон болоод байна. Энэ нүхэрнай үнгэрэгшэ 1973 ондо 100 эхэ хонин бүриhөө 96 хурьга абаа hэн, мүнөө энэ нүхэр 100 эхэ хонин бүриhөө 103 хурьга ...ад байна. Тиихэдэ тэрэ...й нүхэр, ВЛКСМ-эй гэшүүн Радна-Самбу Токуренов гурбадахи жэлээ хонишоноор ажаллана. Мүнөө ...дэ энэ нүхэрнай баhал ...алтатай. Тэрэнэй отарынхид 100 эхэ хонин бүриhөө 101 хурьга мүнөө ...нхай. Һүүлэй мэдээгээр ... колхоз зуун хонин бүриhөө 100 хурьга абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу хонишон, ВЛКСМ-эй гэшүүн Р-С. ТОКУРЕНОВ.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ТҮЛ АБАЛГАЯА ТҮГЭСХЭХЭНЬ

Харацайн совхозой хонишод энэ жэлэй түл абалгаяа hайн бэлэдхэлтэй эхилээ. Үнинэй, дүй дүршэлтэй хонишон Пурбо Жамсаранович Намсараевай отарынхид хамагhаа урид, январиин эхеэр шэнэ жэлэй «ургаса хуряалгын» үүдэ нээhэн юм.

Арба гаран жэлэй туршада гэр бүлөөрөө ажаллажа байhан хонишод 1974 ондо гүрэнэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхые уряалhан КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай хамтын тогтоолдо, мүн партида, совет арадта партиин ЦК-гай хандаhан Хандалгада харюу болгон, ажалдаа шэнэ амжалтануудые туйлаха гэhэн зорилго урдаа табиhан, нүхэдөө мүрысөөндэ уряалhан байгаа. Пурбо Жамсаранович Цырен Цыремпиловна hамгантаяа хамта hүүлэй хэдэн жэлэй туршада ажалай амжалтануудые туйлана. Зуун хонин бүриhөө 100 хурьга абажа тэжээдэг аймагай түрүү хонишод гэжэ суурхадаг болонхой.

Пурбо Намсараевтан зунай сагта хонидоо hайн бэлшээридэ адуулжа таргалуулаад, искусственна үрэжүүлгэ хэдэг заншалтай. Тиимэ дээрэhээ хонидынь hубайрдаггүй, жэл бүри эхир хурьгадые олоор абадаг болоо.

Түл абалгын үедэ Намсараевтанда залуушуул ерэжэ туhалдаг. Комсомолой гэшүүд Дулма-Цырен Ванчикова, Дымбрен Дашеева хоёр гурбадахи жэлээ эндэ ажаллалсажа байна.

Түрүү хонишод энэ жэлдэшье зуутанай тоодо оролсохоор. Мүнөө 525 эхэ хониндhоо дүрбэн зуу гаран хурьга абаад, бүрин бүтэнөөр тэнжээжэ байна.

Мүн тус совхозой Цыбикжап Очировай, Еши Дымбеевэй, Ардан Дашаруновай, Жаргал Галсановай отарынхид тус тустаа зуун эхэ хонин бүриhөө 80 гаран хурьга абанхай. Хонид хурьгалжа үшөө ходороодүй, хурьгад үдэр бүри нэмэжэл байhаар. Совхозой хонишод табан жэлэй тодорхойлхы жэлдэ абаhан социалис уялгануудаа дүүргэхэ аргатай.

Д. АЮШЕЕВ, манай корр.

Захааминай аймаг.

ТҮРҮҮ ФЕРМЭДЭ—УЛААН ТУГ

«Зырянский» совхозой haалишад үбэлжэлгын ...ада үнеэн бүриhөө 1200 килограммhаа бага бэшэ hү haaxa социалис уялга баталан абаад, хэлэһэн бодото дээрэнь бэелүүлхын тула шадабари, ...гэжэлээ гарган ажаллажа байнхай. Совхоз ...гоо үүсхэл гаргаhан Ангырска hүнэй фермын коллектив үнгэрэгшэ hарын дүнгөөр аймаг ...гоо нэгэдэхи hуурида гаража, КПСС-эй райкомой, аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугта ...тэбэ. Һарын туршада тус коллектив үнеэн бүриhөө 220 килограмм hү haaжа абаа. Түрүү haалишад Н. Г. Чумакова, В. И. Родионова, Н. С. Шан... гэгшэд харууhалжа байhан үнеэн бүриhөө ...—246 килограмм hү абаа. Түрүү фермын хүнүүдэ аймагай центртэ ажалай алдар солын туг ...гдөө.

П. ХАЛТАНОВ.

Прибайкалиин аймаг.

НЭМЭЛТЭ ТҮЛБЭРИ

...гэдэ тосхоной гүүртын haалишад, малшад ...ай үбэлжэлгые hайнаар үнгэргэжэ, ашаг шэ...нь, hү haалияа дээшэлүүлхэ зорилготойгоор ...аллажа байнхай. Гүүртын хэдэн haалишад ...рэгшэ жэлдэ тус тустаа даажа байhан 20 ...н бүриhөө 20 тугал абажа, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ, Хүрбынгөө совхоздо тушааhан ...на.

haалишад Сэсэг Цыбикова, Хандама Пурбуева, ...сан Дабаева энэ ажалайнгаа түлөө совхозой ...ециин зүгhөө нэгэ-нэгэ тугал нэмэлтэ түлбэри ...бэха болобо,

Ц-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА.

Хоринн аймаг.

ШЭНЭ ЗОРИЛГО ХАРААЛБА

...хар-Шэбэрэй аймагта хонид олооро хурьгалжа .... «Знамя Ленина» колхозой коммунист, Ажалай ... Тугай ордento Александр Филиппович Сластинай ...ада илангаяа hайнаар ажаллана. Үнгэрэгшэ жэлдэ ...дын хонишод 100 хонин бүриhөө 101 хурьга аба..., хонин бүриhөө 3,5 килограмм ноохо хайшалhан бай...

Партида, совет арадта КПСС-эй ЦК-гай хандаhан ...алгада харюу болгон, нүхэр Сластинай бригада бү...оорэа социалис мүрысөөндэ оролсожо, 100 хонин бү...hөө 105 хурьга абаха, хонин бүриhөө 3,7 килограмм ...о хайшалха гэжэ шиидэhэн байна.

Мүнөө тус бригадын хонишод 300 гаран хурьга абаад, ...гүйгөөр түлжүүлжэ байнхай. Табан жэлэй тодорхойлхы жэлдэ абаhан социалис уялгаяа нэрэтэй түрэтэй... дүүргэхээр зорижоhон хонишодой hанаhандаа хү... байhаниинь дамжаггүй.

Д-Д ГАРМАЕВ.

НЭМЭЛТЭ ТЭЖЭЭЛЭЭР ХАНГАГДАХАНЬ

Ниитын малые бардам хүрэхэ тэжээлээр хан... хэрэг мүнөө республикын аймагуудай ажа...удай шухала зорилгонуудай нэгэн болонхой. ...ар тиимэhээ Сэлэнгын аймагай ажахынуудай ...ын фермэнүүд, гүүртэнүүд ба отаранууд өөрын ...астогуудтай болоожо байна. Тиимэ участогуу...нь 1934 гектар газар эзэлхэ юм. Эдэ участо...дай хахадынь шахуу мүнөө хорёологдоо. Тии...энэ жэлдэ 41 отаранuudай дэргэдэхи участо...д хорёологдохоор түсэблэгдэбэ. Отаранuудай ...эдэхи участогуудта зелёнко, куузику болон ...ад ургаса ногоон таригдажа, ниитын малые ...жээлээр хангалгада нилээд шухала нүхэсэл ...хо байhаниинь дамжаггүй.

С. БАИРОВ.

УЯЛГАЯА ШЭНЭЛБЭ

Ажахын түрүү малшадай нэгэн Данзан Чимитович Бадмаханда Ринчиндоржиева нүхэртэеэ арба найман жэлэй туршада дүн сагаан хонин hүрэг харууhална. Энэ хугасаада тэдэнэр хонишодой ажалые табан хургандал адляар hайн мэдэхэ болоо гэхэдэ алдуу болохогүй.

Ямаршье уларилтай, үбhэ тэжээлээр дутамагшье байhан жэлдэ энэ ажалша бэрхэ бүлэ hайн үрэ дүн туйлажа, бусад сооhoo онсо шалгардаг байhан юм. Хэжэ байhан ажалдаа үнэн зүрхэнhөө хандажа, мүнөө хэхэ юумэеэ үглөөдэр болгонгүй бүтээhэн хүнүүд хэзээшье амжалта туйладаг гээшэ ааб даа. Бандаевтан эгээл тиимэ малшад гээшэ гэжэ эндэ онсо тэмдэглэхэ шухала.

Тобир тарган, хүсэ шадалтай хонидhoo өөдэргэн түл абтадаг, гараhан хурьгадынышье тэнжэсэ hайнтай байдаг гэжэ малшан бүхэн hайн ойлгодог. Данзан Чимитович харууhалжа байhан hүрэгөө зунай шэмэтэй ногоондо бэлшээн таргалуулха зорилго урдаа табихадаа нэн түрүүн бэлшээрсэ зүбөөр хубаарилан хэрэглэдэг байха юм. Зунай үглөө бүри бүрүүл байхада, хонидоо шүүдэртэй ногоондо садатарнь бэлшээгээд hарабшатай хорёодо хаажа тиирүүлдэг. шанга халуунай буумсаар, үдэшын 10 час болотор адуулдаг гуримтай. Ахалагша хонишон өөрынгөө хүсөөр сүлөөтэй сагтаа үбhэ тэжээлээ бэлэдхэжэ абадаг заншалтай. Бүри хабар хоёр отарын хонидто гэжэ 6 гектарта фермэ шадарнь зелёнко таригдаhан. Намартаа Данзан Чимитович хубитаяа хуряажа, хорёодоо оруулхадань, харин хүршэ нүхэрынь дутуу ядуу, абаhан нэрэ зүүгээд, тэрээн дээрээ хонидоо адуулhан юм. Мүнөө тэрэ отара тэжээлээр дутанагүй.

Бандаевтан абаhан уялгаяа бодото дээрэнь бэелүүлхын тула эртэ намарhaa хойшо ехэхэн хүдэлмэри хэжэ гараа. Хонишод үбэлжэлгээ дулаан байратай, хүсэд хүрэхэ үбhэ тэжээлтэй угтаба.

Түл абаха хүдэлмэри «Заветы Ильича» совхоздо түлэг дундаа. Мүнөө үедэ ажахын хонишод 3.500 хурьга абаад, hайнаар ехэ болгожо байнхай. Аюшеев, Санжиев, Намсараев, Будаева, Быков гэгшэдэй даадаг бригадын хонишод харууhалжа байhан hүрэгэйнгөө хахадhaa олые хурьгалуулаад байнхай.

Мүнөө үедэ Бандаевтан зуун эхэ хонин бүриhөө 88 хурьга абаад, нэгэшье хурьга гарза гайда оруулангүй харууhална. Эндэ Цыренханда басаганиинь Михаил Шаргаевтай хурьгашадаар ажаллана.

— Яhала олон жэлдэ хонишоноор ажаллажа байбашье, хонин бүриhөө хурьга абажа үшөө үрдеэгүй байнабди. Байгша ондо 100 хонин бүриhөө 95 хурьга түлжүүлхэ уялгаяа шэнэлжэ, хонин бүриhөө хурьга, 3 килограмм 600 грамм ноохо хайшалха зорилго урдаа табинхайбди. Абаhан уялгаяа бодото дээрэнь бэелүүлхэ арга боломжо манда гүйсэд бии. Түл түрэсээ hайнаар харууhалжа, ехэ болгохо зорилго урдаа табяад, ажалланабди, — гэжэ Данзан Чимитович мантай уулзахадаа хэлээ hэн.

Дүй дүршэлтэй, бэрхэ хонишон байгша ондо Самбаевай бригадатай мүрысэнэ. Банзаракша Нурбуевич Самбаев мүн лэ үндэр уялга абаад, хэлэhэн үгэдөө эзэн байхын түлөө оролдожо байнхай. Тус бригадын хонишод haянай мэдээгээр 400 гаран хурьгатай болобо.

Тус ажахыгаар ябахадаа, мүрысэгшэ хонишодой байра байдалтайнь танилсабабди. Хони, хурьгадай байдаг хашаада ороходо дулаан, гэрэлтэй. Абтаhан хурьгадынь ехэ багаараа хэдэн бүлэг болгон илгагдажа, тусхай таhалгануудта хаагданхай. Хоббто соонь hайхан үбhэн, талха тарянай зүhэл, хэрэгтэй минеральна тэжээл хэгдэнхэй. Байра байдалынь дарагар. Хүсэд хүрэхэ үбhэ тэжээлтэйшье. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, хонишод абаhан уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын тула оролдоно.

Харюусалгатай хаhа — түл абалга шиидхэхы үедөө оробо. Хурьга абаха хүдэлмэреэ hайнаар үнгэргэжэ, урдаа табиhан зорилгонуудаа бэелүүлхэ гэhэн уряа доро мүнөө үедэ тэдэнэр хүдэлжэ байнхай. Гэбэшье «Заветы Ильича» совхоздо үбhэ тэжээл шэрэхэ хүдэлмэри гуримгүйгөөр ябуулагдана гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Манай ябаха үедэ ахалагша хонишон В. Балданов үбhэ, hолоомоной дууhахада хүршэhөө асаржа, хонидоо эдеэлүүлээ. Иимэрхүү ушар ажахын зарим отаранuudта ушарhаар. Совхозой хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд хонишодтоо hаналаа табижа, ушарhан дутуу дунданuudaa дары усадхаха бэзэ гээд найдагдана.

А. НАГАСЛАЕВ.

Улаан-Үдын аймаг.

ШЭНЭ ТАСС ҺОНИН

Л. И. БРЕЖНЕВ Японой элшэн сайдтай хөөрэлдэбэ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев Японhoo СССР-тэ байдаг элшэн сайд А. Сигемицутай мартын 20-до уулзажа хөөрэлдэбэ.

Японой Премьер-Министр К. Танакын эльгээhэн бэшэгые элшэн сайд Л. И. Брежневтэ дамжуулhан байна.

Л. И. Брежневэй, А. Сигемицугай хоорондо хани ёhоной хөөрэлдөөн болоожо, совет-япон харилсаае саашадань хүгжөөхэ асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

(ТАСС).

КПСС-эй ЦК-да БОЛОҺОН ХӨӨРЭЛДӨӨН

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. П. Кириленко, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарев Чилиин КП-гэй ЦК-гай Политкомиссиин гэшүүн В. Тейтельбоймтой, Чилиин КП-гэй ЦК-гай Политкомиссиин гэшүүндэ кандидат М. Кантератай, Чилиин КП-гэй ЦК-гай гэшүүн А. Янестай мартын 19-дэ КПСС-эй ЦК-да хөөрэлдэhэн байна.

Сэрэгэй-фашис захиргаанда эсэргүүгээр Чилиин арад зоной хэhэн тэмсэлтэй бата hанал нэгэтэй байhанайнь түлөө Чилиhээ ерэhэн нүхэд Чилиин КП-гэй хүтэлбэрилэгшэдэй даалгабаряар КПСС-тэ, бүхы совет арадта гүнзэгы баяр баясхалан хүргөө. Хүшэр бэрхэтэй байдалда зүүнэй үзэлтэй бусад партинуудтай Чилиин коммунистнууд хамтаржа, демократическа бүхы хүсэнүүдые нэгэдүүлхын тула ехэ ажал ябуулна.

Демократиин ба социальна дэбжэлтын замда эхэ ороноо hөөргэнь гаргахын түлөө үнэн зүб тэмсэлдэнь Чилиин коммунистнуудые, бүхы патриодуудые КПСС, совет арад саашадаашье дэмжэхэ, туhалха юм гэжэ нүхэд А. П. Кириленко, Б. Н. Пономарев найдуулаа.

(ТАСС).

СОВЕТ ВЕРТОЛЁТ БУУХА БААТАЙ БОЛОО

Хүндөөр үбдэhэн сэрэгэй алба хаагшые дары түргөөр больницада абаашахын тула гурбан хүнhөө бүридэhэн экипажтай совет хилын сахюулай 24 номертой вертолет байгша оной мартын 14-дэ Белешнhээ (Алтайн хизаар) урдуур оршодог Рачвон ошохоёо ниидэн гараhан юм. Тиин замдаа сагай уларилай хүшэр байдалда орожо, харгыгаа алдаад, бүхы түлишэеэ гаргашалан дууhахадаа, КНР-эй газар дээрэ, хилэдэ дүтэхэнэ бууха баатай болобобди гэжэ экипаж радиогоор аэропортдо мэдээсэhэн байгаа.

Энэл үдэр тэрээн тухайда Хитадай хилын сахюулай түлөөлэгшэдэ мэдээсэгдээ hэн. Экипаж болон вертолетые бэдэрэн олоожо, совет талада дары бусаажа үгэхэ гүйлтатайгаар мартын 15-да Москвадахи КНР-эй элшэн сайдта мэдүүлгэ хэгдээ.

Тиигэбэшье совет талын хэhэн мэдүүлгэдэ Хитадай засагаархид мүнөө болотор харюу үгөөгүй байhаар.

(ТАСС).

НОРВЕГИИН ПРЕМЬЕР-МИНИСТР САЙЛАЛГА ХЭБЭ

Норвегиин Премьер-Министр Трюгве Браттели мартын 20-до Москвадахи Норвегиин посольство соо сайлалга хэбэ.

Совет талаhaa — СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо К. Т. Мазуров, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Н. К. Байбаков, СССР-эй министрнүүд, СССР-эй МИД-эй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд ба бусад тусхай тушаалтад сайлалгада хабаадаа.

Норвегиин талаhaa — Премьер-Министртэй хамта ябаhан хүнүүд эндэ байлсаба.

Сайлалгын үедэ Т. Браттели, А. Н. Косыгин үгэнүүдые хэлэхэдээ, Норвегиин Премьер-Министрэй ба совет хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо болоhон хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүдээр сэдьхэлээ ханангги байhанаа мэдүүлбэд. Советскэ Союзай, Норвегиин хоорондо дипломатическа харилсаанай тогтоогдоhонhoo хойшо үнгэрhэн 50 жэлэй турша соо хоёр ороной арадуудай хоорондын хани хүршэ ёhоной, үгэеэ ойлголсолгын холбоо барисаае бэхижүүлхэ шухала эрхэ байдал байгуулагдаhан байна гэжэ тэмдэглэгдээ.

Хоёр ороной арадуудай аша туhада, Европодо эб найрамдал хангахын аша туhада Советскэ Союзай, Норвегиин хоорондохи хани харилсаае саашадань үргэдхэхэ арга боломжо бии гээд найдажа байhанаа хоёр тала мэдүүлбэ.

(ТАСС).

А. Н. КОСЫГИН ФАМ ВАН ДОНГТОЙ, НГУЕН ЗУЙ ЧИНЬТЭЙ УУЛЗАА

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин харгыдаа түр зуура Москвада тогтоhон ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй правительствын Премьер-Министр Фам Ван Донгтой, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй Премьер-Министрэй орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр Нгуен Зуй Чиньтэй мартын 20-до Кремль соо уулзажа хөөрэлдөө.

ПТВ-гэй ЦК-гай haяхан болоhон 22-дохи пленум тухай, ДРВ-гэй арадай ажахые хурдан түргөөр hэргээхын тула пленум дээрэ абтаhан шухала шиидхэбэринүүд тухай, 1974 оной гүрэнэй түсэбые баталhан Национальна суглаанай дүрбэдэхи сесси тухай, ороной үмэнэ оршоhон экономическа ехэ зорилгонуудые бэелүүлхын тула республикын арад зоной эдэбхитэйгээр ажаллажа байhан тухай Фам Ван Донг хани халуун оршон байдалда үнгэрhэн уулзалгын үедэ мэдээсэhэн байна. Парижай хэлсээе наринаар сахижа, хэлбэришэгүй бэелүүлхын түлөө ДРВ-гэй правительствын, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын хэдэг тэмсэл тухай тэрэ хөөрэбэ.

США-гай империалис хүсэнүүдэй дэмжэлгээр сайгон захиргаан Парижай хэлсээе саг үргэлжэ эбдэн, Урда Вьетнамда хүшэр байдалтай байна гэжэ тэмдэглэгдээ.

Совет-вьетнам харилсаанай асуудалнуудые, мүн хоёр талые hонирхуулhан бусад асуудалнуудые хөөрэлдөөнэй үедэ хаража үзэhэн байна.

Парижай хэлсээнэй гуримуудые бүрин хүсэдөөр, тодо наринаар бэелүүлхын түлөө. Урда Вьетнамай дотоодын политическа асуудалнуудые зүб мүрөөр гуримшуулхын ба демократическа үндэhэ hуури дээрэ эндэ бата эб найрамдал хангахын түлөө ДРВ-гэй правительствын, РЮВ-эй ВРП-гэй хэhэн тэмсэлтэй Советскэ Союз hанал нэгэтэй юм гэжэ А. Н. Косыгин хэлээ.

Оронойнгоо экономико дары hэргээжэ, ДРВ-дэ социализмын материально-техническэ үндэhэ hуури байгуулха талаар ПТВ-гэй Центральна Комитедэй, ДРВ-гэй правительствын политикые дэмжэжэ байhанаа совет тала мэдүүлбэ.

КОЛХОЗУУДАЙ СОЮЗНА СОВЕДЭЙ СУГЛААН

Колхозуудай союзна соведэй суглаан мартын 20-до Москвада болоожо, 1973 ондо колхозуудай үйлэдбэриин-финансын ажал ябуулгын дүнгүүдые, 1974 оной түсэбүүдые, социалис уялгануудые бэелүүлхэ талаар хүдөөгэй ажалшадай зорилгонуудые зүбшэн хэлсэhэн байна. КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1973 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдэй, мүн шэнэ газар элдүүрилэн ашаглалгын 20 жэлэй ойдо зорюулагдаhан баярай суглаан дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хүдөө ажахын үмэнэ табиhан зорилгонуудай үндэhөөр элидхэлшэ— СССР-эй хүдөө ажахын министрэй нэгэдэхи орлогшо Л. И. Хитрун, элидхэл тушаа үгэ хэлэгшэд энэ асуудалые хаража үзэhэн байна.

Колхозно байгуулалтын арга боломжонуудые улам амжалтатай hайнаар хэрэглэхэ, эрдэм наукын ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ, ажахынуудай экономико бэхижүүлхэ, колхозникуудай байдал hайжаруулха арга олгоhон ажахы хоорондын коопераци эмхидхэн байгуулжа, үйлэдбэреэ тусхай шэглэлтэй, нэгэдхэмэл болгохо тухай дурадхалые Союзна совет hайшаагаа. 1974 ондо хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилэн ехээр абаха түсэбүүдые, уялгануудые бэелүүлхэ хэмжээ ябуулганууд хараалагдаа.

Колхоз хоорондын предприятинуудые, организацинуудые хүтэлбэрилхэ талаар Украинын ССР-эй Колхозуудай соведүүдэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые Колхозуудай союзна совет зүбшэн хэлсэжэ, hайшааhан байна. УССР-эй Колхозуудай соведүүдэй түрүүлэгшэ, хүдөө ажахын министр П. Л. Погребняк энэ асуудалаар элидхэл хэбэ.

Колхозникуудай ажалые сахин хамгаалгын байдал тухай асуудал суглаан дээрэ мүн лэ зүбшэн хэлсэгдээ. СССР-эй хүдөө ажахын министрэй орлогшо Б. А. Рунов энэ асуудалаар мэдээсэл хэhэн байна.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй хүдөө ажахын министр Д. С. Полянский суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, союзна министерствэнүүдэй, албан зургаануудай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд суглаанда хабаадаа.

(ТАСС).

СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨН БА ХЭБЛЭЛ

«Социалис мүрысөөн ба хэблэл: дүй дүршэл, зорилгонууд, асуудалнууд» гэhэн темээр журналистнуудай научно-практическа бүхэсоюзна конференци мартын 20-до Москвада нээгдэбэ.

«Экономическа газетын» главна редактор, профессор А. Ф. Румянцев «КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1973 он) Пленум ба социалис мүрысөөе хэблэлдэ үргэнөөр тунхаглан харуулха зорилгонууд» гэhэн элидхэл хээ.

ВЦСПС-эй секретарь И. М. Владыченко «Социалис мүрысөөн болон материальна, моральна урмашуулгын гурим» гэhэн темээр элидхэл хэhэн байна.

Социалис мүрысөөнэй асуудалнуудые хэблэлдэ үргэнөөр тунхаглан харуулха, түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ тухай, газетын эмхидхэхы үүргэ тухай түбэй газетэнүүдэй түлөөлэгшэдэй хэлэhэн үгэнүүдые конференцидэ хабаадагшад шагнаба.

Конференци гурбан үдэрэй турша соо хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ. Нэгэ үдэрынь тэрээндэ хабаадагшад Москвагай «Динамо» заводто ошожо, энэ предприятида социалис мүрысөө эмхидхэлгын дүй дүршэлтэй танилсаха байна.

(ТАСС).

Россида юрэнхы эрдэмэй дунда hуралсал нэбтэрүүлэгдэнэ

Россин Федерациин табадахи хүн бүхэн hурагша юм. Ороной бүхы hурагшадай хахадhaa үлүүниинь энэ республикада ажаhуудаг. Россин hургуулинуудта юрэнхы эрдэмэй дунда hуралсал хэр нэбтэрүүлэгдэжэ байна гээшэб? Гэгээрэлэй ба техническэ мэргэжэл олгодог hуралсалай хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн энэ асуудалые зүбшэн хэлсэhэн байна.

КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдэй үндэhөөр Россин hургуулинуудта юрэнхы эрдэмэй hуралсал нэбтэрүүлэгдэн дүүрэжэ байна гээд РСФСР-эй гэгээрэлэй министр А. И. Даниловай, техническэ мэргэжэл олгодог hуралсалай талаар РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ Г. Л. Камаевай хэhэн элидхэлнүүд дотор, арадай гэгээрэлэй, министерствэнүүдэй, албан зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй хэлэhэн үгэнүүд соо тэмдэглэгдэнэ. 1973 ондо эдиршүүлэй 87 процентнь гэхэ гү, али 1970 онойхиhoo 13 процентээр олониинь 8 класс дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр дунда hургуулинуудта, техникумүүдтэ, училищинуудта hурахаяа орохон байна. Москвагай, Ленинградай, мүн Кабардино-Балкарай, Мордвагай ба Чувашай АССР-нүүдэй, Волгоградска, Куйбышевска, Новгородско, Ростовско, Ульяновска ба Ярославска областьнуудай hургуулинуудта энэ программа илангаяа амжалтатайгаар бэелүүлэгдэнэ.

Ургажа ябаа залуу үетэниие коммунис үзэл бодолтойгоор, ажал хүдэлмэридэ дүршэл шадабаритайгаар хүмүүжүүлхын тула hургуулиин hуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хододоо hайжаруулагдаха зэргэтэй.

Һургуулиин материально-техническэ үндэhэ hуурие hайжаруулха гээшэ мүнөө шухала удха шанартай болоод байна гээд зүблөөн дээрэ тэмдэглэгдээ. Россин Федерацида hургуулинуудай, интернадуудай, хүдөөгэй багшанарай ажаhууха байшан гэрнүүдэй барилга үргэнөөр хэгдэнэ. 1973 ондо hургуулинуудые ашаглалгада оруулха түсэб 111 процентээр дүүргэгдээ.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо В. И. Кочемасов зүблөөн дээрэ түгэсхэлэй үгэ хэлээ.

(ТАСС-ай корр.).

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

СССР-эй ПРИБОР БУТЭЭЛГЫН, ОНЬҺОЖОРУУЛГЫН ХЭРЭГСЭЛНҮҮДЭЙ БА ХҮТЭЛБЭРИЛГЫН СИСТЕМЭНҮҮДЭЙ МИНИСТЕРСТВЫН ПРЕДПРИЯТИНУУД БОЛОН ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД БОЛОН АЛБА ХААГШАДЫЕ СССР-эй ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

1973 оной түсэбүүдые ба абаhан социалис уялгануудаа дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ, хэрэгтэ амжалта туйлаhанайнь түлөө иимэ хүнүүдые шагнаха:

БУРЯАДАЙ АССР-hээ ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР

Брянский Константин Сергеевичые — Улаан-Үдын СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» заводой хэбшэн.

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Мартыненко Андрей Ивановичые — Улаан-Үдын СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» заводой таhагай начальник.

Цыренжапов Михаил Цыренжаповичые — Улаан-Үдын СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» заводой токарь.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Плюснин Алексей Иннокентьевичые — Улаан-Үдын СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» заводой слесарь.

Разуваев Дмитрий Лупановичые Улаан-Үдын СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» заводай токарь.

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Соколов Тимофей Григорьевичые — Улаан-Үдын СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» заводой термист.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Пашинская Мария Яковлевнае — Улаан-Үдын СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» заводой шэрдэгшэ.

Соктоева Галина Булгаевнае — Улаан-Үдын СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» заводой слесарь-хэбсаргагша.

Яковлев Анатолий Ивановичые — Улаан-Үдын СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» заводой токарь.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль
1974 оной февралиин 28.

Политическэ hуралсал

ШАЛГАХА, ТУҺАЛХА

Хэжэнгын аймагта политическэ, экономическа hуралсал шалгажа үзэгдэhэн байна. Политическэ hургуулинууд, теоретическэ семинарнууд hүүлэй үедэ олошороо. Марксизм-ленинизмын суртал шудалагшадшье олон болоо.

Партиин райком, тэрэнэй пропаганда, агитациин таhаг пропагандистаар хүдэлхэ хүнүүдые шэлэн олохо хэрэгтэ ехэ hаналаа табидаг юм. Һуралсалай энэ жэлдэ хүдэлжэ байгаа 129 пропагандистнарай 102-ынь дээдэ эрдэмтэйшүүл мүн. Эдэнэрэй 65 процентнь энэ ажалда 5 жэлhээ дээшэ хүдэлжэ ябана. Политическэ hургуулинууд болон теоретическэ семинарнуудые хүтэлбэрилэгшэдэй 40 процентнь партийна организацинуудай секретарьнар, предприятинуудай, ажахынууд болон эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, арадай ажахын мэргэжэлтэд юм.

Даалгагдаhан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандажа, занятинуудаа уран хурсаар, удха түгэлдэрөөр үнгэргэдэг пропагандистнар олон. Жэшээнь, А. П. Фадеев (Худанай леспромхозой партийна бюрогой секретарь), А. М. Грешилов (Ермаковска экспедициин 2-дохи СМУ), Ц-Д. Н. Найданов («Первомайский» совхозой экономист) гэхэ мэтэд дүршэлтэй, бэрхэ пропагандистнар юм.

Партиин райком пропагандистнарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ, эдэнэртэ методическа, теоретическэ туhаламжа үзүүлхэ хэмжээнүүдые абажа байнхай. Семинарнууд болон теоретическэ конференцинүүдые үнгэргэдэг юм. Бэрхэ пропагандистнарай дүй дүршэл согсолдог, тусхай хуудаhа гаргадаг, аймагай газетэдэ бэшэдэг байна. Партиин райкомой методическа совет hуралсалай энэ жэлдэ гурбан пропагандистнарай дүй дүршэл тухай хуудаhануудые гаргаа.

Дамба Абидуевич Жанаев «Бурводстрой» трестын Хэжэнгэдэхи нүүдэл колоннын начальнигаар хүдэлдэг юм. Хүтэлбэрилэгшэ хүнэй ажалай ехэ байhаниинь ойлгосотой. Хэды иимэшье hаа, нүхэр Жанаев партийна пропагандистын хүндэтэ даалгабари дүүргэхэ сагаа оложо ядадаггүй. Предприятиингаа партийна организациин эхин шатын политическэ hургуулида пропагандистаар хүдэлнэ.

Заняти бүхэндөө пропагандист hайса бэлдэдэг. Олон ном уншажа, тэмдэглэжэ абадаг, занятидаа хөөрэхэ темээрээ түсэб табидаг заншалтай. Үзэhэн темээ бодото байдалтай, коллективэйнгээ хүдэлмэритэй нягтаар холбодог юм. Ажал хүдэлмэреэ ашаг үрэ ехэтэй болгохо, арга боломжонуудаа элирүүлжэ, хүсэд хэрэглэхын тулада занятинууд дээрэ хөөрэлдөөн болоно.

Үшөө нэгэ жэшээ. Хэжэнгын интернат hургуулиин директор А. Д. Балданов теоретическэ семинар хүтэлбэрилдэг. Эндэнь hургуулиин багшанар hурадаг. Эдэнэр коммунис хүмүүжүүлгын гол шухала асуудалнуудые үзэнэ.

Ургажа ябаа үетэнние хүмүүжүүлэгшэд — багшанарай энэ темэ шудалхадаа, ажалдань туhатай байдагынь ойлгосотой. Семинарай заняти бүхэн дээрэ hургуулиин ажабайдалда хабаатай асуудалнуудые хэлсэдэг, багшанарай ажалда туhалдаг байна. Заняти бүхэниинь методическа, удхынгаа талаар hонирхолтойгоор үнгэрдэг юм. Пропагандист темэ бүхэндөө бэлдэхэдээ номуудые, журналнуудые хэрэглэжэ, ехэ бодомжотойгоор занятияа үнгэргэдэг байна. Тиимэhээ занятинь хойшолуулагдаха гү, али ондоо шалтагаанаар таhалдаха гэжэ байхагүй.

Хэжэнгын интернат hургуулидахи энэ семинарые hуралсагшадай политическэ эдэбхи дээшэлүүлдэг hургуули болонхой гэхэдэ алдуутай бэшэ. Эндэ hурадаг багшанар нютагайнгаа ниитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг, хүн зоной дунда элидхэл, хөөрэлдөөнүүдые хэдэг юм. Пропагандист өөрөө энэ талаар бусадта үльгэр жэшээ харуулдаг хүн. Партиин райкомой политическэ гэгээрэлэй кабинедэй дэргэдэхи методическа соведэй түрүүлэгшээр томилогдонхой. Аймагай пропагандистнарта туhаламжа үзүүлдэг, эдэнэрэй семинар үнгэргэлсэдэг, занятинуудтань байлсажа, муу hайн талыень хаража үзөөд, методикын талаар зүбшэл заабари үгэхэ мэтээр туhалдаг.

Даалгагдаhан хэрэгтээ үндэр харюусалгатайгаар аймагай бүхы пропагандистнар хандана гэхэ аргагүйбди. Политическэ, экономическа hуралсалда дутагдалнууд гараhа гэжэ партийна зарим организацинуудай ажал шалгахада элирhэн байна. Ямар дутагдалнууд тохёолдоноб гэхэдэ, политичесэ hургуулинууд болон теоретическэ семинарнуудта hураха хүнүүдые тодорхойлходоо, тэдэнэй эрдэм hургуули, хэдэг ажал хараадаа абалсанагүй. Жэшээнь, «50 лет Октября», Худанай, «Первомайский» совхозуудай, Худанай леспромхозой политическэ hургуулинууд, теоретическэ семинарнуудта дээдэ эрдэмтэйшье, эхин шатын hургуулитайшье хүнүүд сугтаа hуралсана. Тэрэ мүртөө комсомолшууд партийна hуралсалда хабаадалсана. Гэбэшье комсомолшуудай политическэ hуралсал тусгаар эмхидхэгдэхэ заабаритай. ВЛКСМ-эй ЦК-гай баталhан тусхай программатай гэжэ мэдэнэбди. Үшөө нэгэ дутагдал юуб гэхэдэ, зарим совхозууд болон леспромхозуудай партийна организацинуудта коммунистнуудай марксистско-ленинскэ hуралсалые экономикын эрдэм ухаагаар hэлгэжэрхёо гэжэ тэмдэглэлтэй. 78 политическэ hургуули, теоретическэ семинарай 58-дань экономикын асуудалнуудые шудална.

Үнгэргэгдэдэг занятинуудай удха гүн гүнзэгы болгохын, политическэ hуралсалай хүсэ нүлөө дээшэлүүлхын тулада, партиин райком, тэрэнэй политическэ гэгээрэлэй кабинет зохихо хэмжээнүүдые абанагүй. Ажалшадай эрилтэ хангадаг комбинадай, аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй культурын таhагай, «50 лет Октября», Худанай совхозуудай болон бусад эмхи зургаануудай партийна организацинуудта занятинууд ходо таhалдадаг, хойшолуулагдадаг байба.

Партийна организацинуудай зүгhөө, партиин райкомой, тэрэнэй политическэ гэгээрэлэй кабинедэй зүгhөө политическэ, экономическа hуралсалые hайса шалгажа, гараhан дутагдалнуудые дары усадхаад, бодото туhаламжа үзүүлбэл, энэ хэрэгэй улам hайжарха байhаниинь элитэ.

А. БАИНОВ,
КПСС-эй обкомой политическэ гэгээрэлэй байшангые даагшын орлогшо.

ПРОФСОЮЗУУД ХООРОНДЫН АЙМАГАЙ СОВЕТ

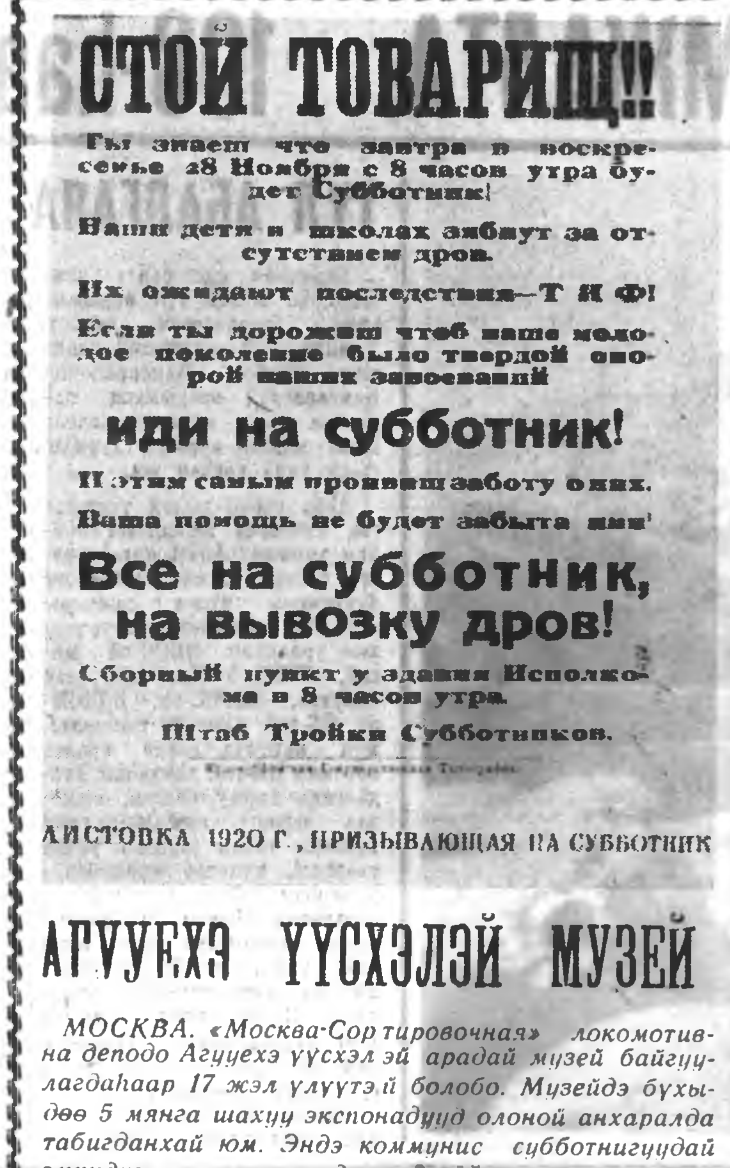
КАБАНСК. (Телефоноор абтаба). Эндэ аймагай профсоюзай эхин организацинуудай hунгаhан делегадууд профсоюзууд хоорондын түрүүшын конференцидэ суглараба. КПСС-эй райкомой секретарь М. А. Лукьянов «Социалис ажалай журам улам бэхижүүлхэ талаар аймагай профсоюзай организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» элидхэл энэ конференци дээрэ хэhэн байна.

Конференциин үзэмжэдэ табигдаhан энэ асуудал зүбшэн хэлсэлгэ эдэбхитэйгээр үнгэрөө. Коллективүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай журам бэхижүүлхэ зорилгоор профсоюзай эмхинүүдэй ябуулдаг хүдэлмэрине улам hайжаруулха хэмжээ хараалhан тогтоол абтаа.

Конференцидэ хабаадагшад профсоюзууд хоорондын аймагай совет 35 хүнhөө бүридхэн hунгаба. Удаань энэ соведэй эмхидхэлэй заседани боложо, президиумэй түрүүлэгшээр Л. Ф. Чернявский hунгагдаhан байна.

Конференциин хүдэлмэридэ облпрофсоведэй президиумэй секретарь Л. В. Антонова, КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь А. С. Берещинов хабаадалсаа.

А. КЛЮЧЕРЕВ,
КПСС-эй райкомой таhагые даагша.

ЛИСТОВКА 1920 Г., ПРИЗЫВАЮЩАЯ НА СУББОТНИК

АГУУЕХЭ ҮҮСХЭЛЭЙ МУЗЕЙ

МОСКВА. «Москва-Сортировочная» локомотивна деподо Агуухэ үүсхэлэй арадай музей байгуулагдаhаар 17 жэл үлүүтэй болобо. Музейдэ бүхыдөө 5 мянга шахуу экспонадууд олоной анхаралда табигданхай юм. Эндэ коммунис субботнигуудай эмхидхэхы хүсые арад зондо ойлгуулха ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. Энэ музейдэ Москвагай ажалшад, hурагшад, студентнэр болон ороной элдэб хизаар, областьнуудhаа ерэhэн арад зон экскурсида ерэдэг, коммунис субботнигуудай ветерануудтай уулзадаг, hонирхолтой выставкэнүүдые харадаг байна.

Деподо хүдэлхэеэ ерэhэн залуу хүн бүхэн хүдэлмэришэн болоhон баяр ёһололоо эндэ тэмдэглэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. субботнигто уряалhан 1920 оной листовко. 2. Музейдэ экскурсиин үедэ.

ТАСС-ай фотохронико.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮ

ХЭНИИНЬ ИЛАГША ААБ

Михаил Петрович Бурдуковскиин үхибүүн наhан Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай хүндэ жэлнүүд соогуур үнгэрhэн юм. Эдихэ ууха юумэн дуталдаха. Гэбэшье Михаилай эхэ үхибүүдээ үлдөөн, дааруулангүй ябуулха, бултандань hургуули үзүүлхэ гэжэ оролдохо. Михаил эгээл ехэ үхибүүниинь hэн. Һайнаар hураха, эхэдээ туhалха гэжэ оролдохо. Һургуулиhаа бусаhаар уhа, түлеэгээ бэлдэхэ. Дүүнэрээ хараха, дахуулха. Юрэдөө хэхэ юумэн олдоhон лэ байдаг бэлэй.

— Миша ехэл шадамар хүбүүн. Хамаг юумэндэ дүйтэй. Томо болоходоо энэшни ажалшал хүн болохо байха, — гэжэ хүршэнэрынь магтадаг hэн. Он жэлнүүд үнгэрэн ошожол байгаа. Михаил дунда hургуулияа дүүргээд, сэрэгэй албанда ябажа ерээ. Удаань Ципиканай алтанай прииськын Карафтидай участогта проходчигоор хүдэлhэн юм. Тэрэнэй удаа Галуута-Нуурай нүүрhэнэй уурхайнуудта хүдэлhэн. Хаанашье ажаллахадаа, hайн шанартайгаар, зохидоор юумэ хэхэ гэжэ оролдохо.

Шахтада хүдэлжэ байхадаа, Николай Безызвестный, Николай Бондарев гэдэг бэрхэ проходчигуудтай дүтэ танилсажа, сугтаа үни хүдэлhэн юм. Газарай гүн түнхижэ, «галта шулуу» малтаха нюусануудые тэдэнhээ халан абадаг бэлэй.

— Газар доро хүдэлхэ гээшэ бэлэн бэшэ лаа даа. Оролдосо шадабариин хажуугаар зориг хэрэгтэй бшуу, — гэжэ үнинэй нүүрhэшэн Николай Бондарев хэлэдэг hэн. Газар доро малтан орожо, «галта шулуу» абахань хүшэр гэжэ Михаил ойлгоо бэлэй. Тиимэhээл мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлэн hураха, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые халан абаха гэжэ эрмэлзэдэг болоо. Залуу хүдэлмэришэнэй оролдосотой hайнаар хүдэлхыень нүхэдынь, «Гусиноозерская» шахтын хүтэлбэрилэгшэд ажаглажа эхилээ. Мүнгэн шангаар, үнэтэ бэлэгүүдээр хэдэн удаа урмашуулагдаа.

Нэгэтэ hүниин халаанhаа гараад ябахадань, 7-дохи участогай начальник В. А. Шорников мэндэшэлээд, кабинедтээ уриба. «Байза, ямар юумэ хэлэхэеэ hаниаба гээшэб? Бэшэ бригадада эльгээхэеэ шиидээлтэй. Огто арсаха юм байна. Иимэ Николай Бондарев шэнги дүршэл шадабаритай, hайн hайхан абари зантай нүхэдhөө хахасажа болохо аал» гэжэ бодомжолhоор кабинедтэнь оробо. Участогай начальник ажал хүдэлмэри, гэр бүлэ тушаань асууба.

— Бараг хүдэлнэб. Нүүрhэшэнэй ажалда яhала дүршэжэ байнаб. Хамта хүдэлдэг нүүрhэшэдтээ дүтэ нүхэсөөб, — гэжэ тоб байсахана харюусаба.

— Энэ тон hайн гээшэ. Хамта хүдэлдэг нүхэдтээ үгээ ойлголсоод байбал, ямаршье бэрхэшээл дабажа шадахаш даа, — гэжэ участогай начальник Вадим Андреевич Шорников хэлэхэ мүртөө, проходчигой ажалай али зэргын харюусалгатай, энэ ажалда олон бэрхэшээлнүүдэй дайралдадаг тушаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэ. Михаил начальнигайнгаа эдэ бүхы хөөрөөе ехэл анхаралтайгаар шагнаха мүртөө, «Юун дээрэhээ энэ хөөрэлдөө эхилбэ хаб» гэжэ ойлгожо ядан, хүтэлбэрилэгшынгөө урдаhаа нюдэеэ сабшангүй хараад hууба.

— Михаил шамайе нэгэ асуудалаар дуудаа hэм. Хамта хүдэлдэг нүхэдтэйшни хөөрэлдөөбди, — гээд үгэеэ үргэлжэлүүлхэдэнь Михаилай hанааниинь муудашаба.

— Шамайе ехэ оролдосотой хүдэлмэришэн гэжэ hайн мэдэнэбди. Залуушаг гээшэ бэзэш. Тиигэбэшье проходчигуудай бригадираар табиха гэжэ хэлсээбди. Үглөөдэрhөө бригадаяа даажа абахаш. Юун гэхэ байнаш. сэхэ руунь хөөрэ, — гэжэ хэлэбэл даа.

Михаил абаhаар эдэ үгэнүүдтэнь этигэжэ ядаба. «Бригадираар табиха гэжэ хэлсээбди» гэhэн үгэнүүд үшөөл шэхэнэйнь үзүүртэ шэнхинэжэ байба. Ондоо бригадада гү, али ондоо ажалда табихамнай гэжэ хэлээ hаань, иимэ ехээр гайхахагүй бэлэй. Проходчигоор оройдоол жэл тухай хүдэлөөд, бригадир болохо гээшэнь ямар юм. Хамта хүдэлдэг нүхэдынь юун гэжэ hанахаб. Эдэ бүгэдые тэсэхээр бэшэ байба. Гэбэшье Михаил ехэл хүсэлжэ:

— Үнинэй бэрхэ хүдэлмэришэд бригададамнай олон ха юм. Иван Иванович Москвитин, Андрей Борисович Падкин гэгшэд байна ха юм, — гэжэ дуугарба.

— Эдэшни ойрын жэлнүүдтэ пенсидэ гарахань ха юм. Ши залууш, дунда hургуули дүүргэнхэй ха юмши. Эдэ түрүү хүдэлмэришэдтээ үгээ ойлголсоод, ажалаа эмхидхэхэ болонолши даа. Залуу хүдэлмэришэн шадалаа харуулхал болоош, — гэжэ начальнигайнгаа хэлэхэдэ, Михаил бүтүү hуужа үгөө бэлэй...

Бригадирай тушаал тон харюусалгатай. Хамаг юумэнэй түлөө харюусахал болгодоно. Нүүрhэнэй хэбтэшэнүүд тээшэ харгы гаргадаг проходчигуудай бригадые хүтэлбэрилхэ гээшэ бүришье hаа харюусалгатай болоно бшуу. Эндэ үзэгдөөгүй олон бэрхэшээлнүүд дайралдадаг. Тиигэхэдээ саг дары тон зүб шиидхэбэринүүдые гаргаха ёhотойш. Хэдэн арбаад хүн шинии заабари хүлеэжэ байха.

Михаил түрүүшээр яhала тухашарhан юм. Гэбэшье хамта хүдэлдэг нүхэдынь ажалаа эмхидхэхэ хэрэгтэнь яhала туhалдаг бэлэй. Бригадынь үнинэй гэшүүн Иван Иванович Москвитин сүлөө сагай гарахада:

— Ши үшөө залууш. Хүдэлмэришэдөө hайнаар хүдэлгэхын тула өөрөө ор жо хүдэлхэ ёhотойш. А даа, гэр бүлэдөө ёhото вет хүнэй жэшээ хару ябаха зэргэтэйш, — хэлэдэг бэлэй.

Тэрэ гэhээр арбан гү жэл үнгэрөө. Эдэ жэл тэ Михаил Петрович дуковскиин даадаг бри проходчигууд хэдэн метр зайда газар мал олохон лавануудые бэлд юм. Юhэдэхи табан ж гурбадахи, шиидхэхы 84-дэхи, 85-дахи, 88- 108-дахи лавануудые hэн байна. Эдэнэй бэлд лаванууд соohoo хэдэн ган тонно «галта шулу малтагдаа гээшэб!

108-дахи лава бэлд нилээд олон бэрхэшээ ралдаа. Уhатай, хүрьhэн тудалдажа, чигуудай ажалые hаатуулhан юм. Лава уhа бүлэн гаргажа, метрээр урагшаа дабш hэн. Михаил Бурдуковск бригадын проходчигууд раалагдаhан болзор шэнэ лава нүүрhэшэдтэ шааhан байна.

Михаил Бурдуков дүршэл ехэтэй, ажалаа дамар бэрхээр эмхид хүтэлбэрилэгшэ мүн. нэй даадаг бригадын ко тив Ажалай Улаан орденой кавалер Баль ма Санжиевич Бальж бригадын гэшүүдтэй hөөл хойшо мүрысэнэ. алинииньшье халаан бу гөө даабари үлүүлэн, гэжэ, үндэр бүтээсэ ту на.

— Мүрысөөн хүндэ үгэдэг гээд хэлсэдэг. Нэ щье түрүүшүүлэй хойно жо, нюураа шоройдуулх тула, бригадымни хүб яhалал оролдоно. hү сагта ажалhаа хожомд журам эбдэhэн ушар ралдахаяа болёо. Тиимэ манай бригадын хүдэлм шэд газар малтаха дааба ходол үлүүлэн дүүргэнэ, гэжэ М. П. Бурдуков хэлэдэг. Зүбшье юумэ нэл даа.

— Энэ бригадын кол тив ямаршье бэрхэшээ дэй дайралдахада, гүйгөөр дабажа гар Дүршэл шадабаритай, шаа hанаатай хүдэлм шэд бригададань олон гэжэ халаанай начал Ф. Е. Кожевников хүд ришэдөө магтажа hэн.

«СССР-эй Хүндэтэ hэшэн», «СССР-эй hэнэй промышленн хүдэлмэришэдэй со мүрысөөндэ эрхимлэгш hэн тэмдэгүүдээр шаг hан Михаил Петрович дуковский хамта хүд нүхэдэйнгөө дунда хүн магтаалтай ябана. Э юhэдэхи табан жэлэй бэдэхи, тодорхойлхы ж даабари болзорhоонь дүүргэхэ гэhэн со уялга абаад, П. С. Ба вай бригадые мүрыс уриба. Энэ түрүү б дануудай коллект оролдосо шадабаряа ту мүрысэн ажаллажа ба Эрхимүүдынь илажа, шагнал, олоной маг хүртэнэ бэзэ.

И. МАЛЬЦ

Буряадай комсомолой 50 жэлэй ойдо

ГАБШАГАЙ АЖАЛААР, ЭРХИМ ҺУРАЛСАЛААР

1974 ОНДО комсомолдо агуу Ленинэй нэрэ олгогдоhоор 50 жэлэй ой, Буряадай комсомолой байгуулагдаhаар 50 жэлэй ой гүйсэхэнь. Мүн ВЛКСМ-эй XVII съезд апрель соо зарлагдахаар хараалагданхай. Тиимэhээ манай ороной залуу үетэн энэ жэлые габшагай ажалай, эрхим hуралсалай жэл болгохоор зэhэнхэй, эдэбхи үүсхэлээ бадаруулан, бүхы хүсэ шадалаа зангидан ажаллажа байна.

Манай Буряадай комсомол 50 жэлэйнгээ ойе нэрэтэй, түрэтэйгөөр угтахын түлөө мүн лэ оролдоно. Колхоз, совхозуудта, промышленна предприятинуудта, эмхи зургаануудта хүдэлжэ, институт, техникумүүдтэ, училищи, hургуулинуудта hуража байhан комсомолшууд болон залуушуул юhэдэхи табан жэлэй алтан жасада өөhэдынгөө хубитые горитойгоор оруулна.

ТҮҮХЫН ХУУДАҺА ИРАХАДА...

1924 ОНОЙ майн 4-дэ Сүхэ-Баатарай гудамжада мүнөө оршодог 16-дахи гэр соо Буряадай комсомолой нэгэдэхи съезд нээгдэжэ, манай республикын комсомолой түүхэтэ зам эхилээ бэлэй.

Тэрэ сагhаа хойшо 50 жэлэйнь ойн гүйсэхэеэ байхада, хорёод, гушаад онуудай комсомолшуудай эхилhэн ехэ хэрэгые үргэлжэлүүлжэ ябаhан мүнөө үеын комсомолшууд ехэ харюусалгатай байhанаа элеэр мэдэрнэ. Тиимэhээ Буряадай комсомолой түүхын хуудаhануудые иража харалтай болоно гээшэ...

Нэгэдэхи табан жэлэй габшагай үдэрнүүд! Промышленностьда, хүдөө ажахыда асари ехэ хубилалтанууд боложо байгаа. Соёл гэгээрэл, культура бата алхамаар хүгжэжэ, харанхы мунхаг ажабайдал эрдэм ухаанай дүлөөр гэрэлтүүлэгдэhэн юм.

Тэдэ жэлнүүдтэ нэгэдэхи табан жэлые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ hэн. Манай республикын комсомолшууд болон залуушуул энэ хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байгаа. Дээдэ-Үдын шэлэй заводой химическэ цехэй комсомолшууд нэгэдэхи табан жэлэй түсэб болзорhоонь урид дүүргэе гэhэн үүсхэл гаргаhан байха юм. Энэ үүсхэлыень промышленна бэшэ предприятинуудай комсомолшууд дэмжээ hэн.

Гушаад онуудта манай Эхэ орондо асари ехэ барилганууд бодожо байhан юм. Эгээл энэ үедэ паровоз-вагон заhабарилгын заводой барилга эхилhэн түүхэтэй. 1,5 мянган комсомолшууд ВЛКСМ-эй ЦК-гай, Буряадай обкомой путевкоор эндэ хүдэлхэеэ ерээ бэлэй. Жэшээлхэдэ, гансал ВЛКСМ-эй Мухар-Шэбэрэй райком 300 гаран эрхим комсомолшуудаа ПВРЗ-гэй барилгада үдэшэhэн байна.

Буряадай АССР-эй түрүүшын томо заводой барилгада комсомолой түлөөлэгшэд эрхимээр ажаллаа. Ганса түрүүшын жэлнүүдтэ 400 гаран комсомолшууд стахановецууд болоhон юм.

Тэрэ үедэ хүдөө нютагуудташье горитойхон хубилалтанууд боложо байгаа. Тиимэhээ хүдөөгэй комсомолшууд бүхы шэнэ юумэндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, жэшээлхэдэ, хамтын ажалай аша туhые гү, али колхозой бодото гүн удхыень ойлгуулха талаар, үзэг бэшэг мэдэхэгүй зонние уншажа, бэшүүлжэ hургаха талаар ехэхэн хүдэлмэри ябуулhан байна.

«Колхозуудые эмхидхэхэ хэрэгтэ комсомолшууд тон ехээр туhалаа», — гэжэ областной комсомольско VIII конференциин тогтоол соо хэлэгдэhэн байдаг. Үнэхөөрөөшье, 1930 оной январь hара болотор хүдөө ажахын 50 коммуна, хүдөө ажахын 28 артель, машинна 20 нэгэдэл эмхидхэгдээ hэн. Эдэниие хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ комсомолшууд горитой хүргэ дүүргээ. Жэшээлхэдэ, республикын колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдөөр ВЛКСМ-эй областной организациин гэшүүдэй 6,9 процентнь hунгагдаhан байна.

Иигэжэ дайнай урда тээхи табан жэлнүүдтэ промышленность болон хүдөө ажахыда ехэ ехэ хубилалтанууд болоhон, гайхамшаг түргэнөөр манай Эхэ орон хүгжэhэн юм.

Гэбэшье энэ амгалан тайбан ажабайдал 1941 оной июниин 22-то эбдэгдэбэ. Дайнай түрүүшын үдэрhөө эхилжэ, хэдэн мянган комсомолшууд hайн дураараа сэрэгтэ мордохомнай гэhэн мэдүүлгэтэйгээр военкомадуудта хандаhан байдаг.

Манай Буряадай комсомолой организаци өөрынгөө 11500 гэшүүдые ВЛКСМ-эй нэгэдэхи секретарь В. А. Сахьянов түрүүтэйгээр фронт мордохуулhан бэлэй.

Советскэ Союзай Геройнууд Михаил Мархеев, Петр Харитонов, Сергей Орешков болон бусад олон манай Буряадай комсомолой хүмүүжүүлhэн хүбүүд. Мүн Буряадай 35 гара мянган сэрэгшэд Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үедэ баатарлигаар тэмсэhэнэйнгээ түлөө СССР-эй орден, медальнуудаар шагнагдаа hэн.

Фашис булимтарагшадтай тэмсэжэ байhан баатарлиг сэрэгшэд колхоз, совхозуудта, промышленна предприятинуудта ажаллажа байhан зоной туhаламжагүйгөөр илалта туйлажа шадахагүй байhаниинь эли. Сэрэгэй ара талада хүдэлжэ байhан комсомолшууд ажалай габьяа харуулжа, дайсание бута сохихо агууехэ хэрэгтэ горитой хубитаяа оруулаа.

«Фронтовой комсомол-залуушуулай бригада» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө, халаанай 2—3 даабари дүүргэхын түлөө комсомолшууд тэмсэдэг hэн.

Солото трактористнар Паша Ангелина, Паша Ковардак гэгшэдэй уряалаар Буряад ороной хэдэн зуун комсомол басагад тракторта hуугаа бэлэй. Тэдэнэр нилээд амжалтатайгаар хүдэлөө. Жэшээлхэдэ, Саянтын МТС-эй Бадма-Ханда Дымбрыловагай даадаг бригада ВЛКСМ-эй ЦК-гай, СССР-эй Наркомземэй дамжуулгын Улаан тугта, нэгэдэхи мүнгэн шанда хүртэhэн байха юм. Бүхыдөө 130 гаран комсомол-залуушуулай бригаданууд эрхим үрэ дүнтэй хүдэлжэ гараа hэн.

Үндэр ургасын түлөө дэлгэрhэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ залуу 3595 газар хахалагшад, комсомол-залуушуулай 159 звенонууд хабаадалсаhан байна.

Буряадай ажалшад мүнгэ, зөөри суглуулжа, «Социалис Бурят-Монгол» гэhэн эскадрили бэлэглээ бэлэй. Мүн «Бурят-Монголой залуу колхозник» гэжэ танкова колонно бии болгохо зөөри суглуулагдажа, гүрэндэ тушаагдаа.

Иимэ жэшээнүүдые дурдаха болоо hаа олоң. Дайншье дүүрэжэ, манай ороной ажалшад арадайнгаа ажахые hэргээн бодхоохо шэнэ табан жэлэй түсэбые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ бодоо hэн.

Социалис мүрысөөн бүри үргэнөөр дэлгэржэ, манай республикын комсомолшууд тэрээндэ хам оролсоо. Комсомол-залуушуулан тракторна 149 бригада, комсомол-залуушуулай 109 звено, залуу 3550 газар хахалагшад, 900 борнойшон, 355 сеяльщигүүд социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, комсомол-залуулай тракторна 92 бригада 1946 оной июниин 1-дэ жэлэйнгээ түсэб дүүргээд байhан юм.

Табяад оной hүүл, жараад оной эхин багта Буряадай комсомолой организаци хэдэн томо промышленна предприятинуудай барилга шефтээ абаа hэн. Онохойн гэр баридаг комбинадай, Сэлэнгын целлюлозно-картонно комбинадай барилгада, Зүүн-Сибириин түмэр замые электрижүүлгэдэ комсомолшууд болон залуушуул ажалай шэн габьяа харуулан хүдэлөө.

1963 ондо пром предприятинуудта, портда, барилгада 25 залуушуул ажалл hан hаа, арба мя ниинь түсэбтэ д үлүүлэн дүүргэдэг

Иимэ габшагайгаа лажа, манай респ комсомолшууд д наймадахи табан жэ сэбүүдые дүүргэлт той хубитаяа оруу хэтэй.

ШЭНЭ САГ ШЭНЭ ЗОРИЛГ

КПСС-эй XXIV най ороной ажалш асари ехэ зорил табиhан юм.

«Табан жэлдэ гай ажал, мэргэжэ ри, шэнжэлгэ!» гэ доро комсомолшууд залуушуулай соци рысөөн орон дотор ноор дэлгэрнэ. «Ху тэмдэг» орденто Ул «Электромашина» Галина Борисюгай мол-залуушуулай «Табан жэлэй түсэ жэл хахад соо дү гэhэн үүсхэл гар Эдэнэр үгэдөө хүр ондо Галина бригада долоо ди

АРАДАЙ ХИНАГШАДАЙ БУЛАН

НИИТЫН ЗӨӨРИИЕ ХИНАГША

Арадай хиналтын хүдэлмэридэ республикымнай залуушуул эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг.

Тэдэнэй нэгэн залуу коммунист Владимир Скабяев болоно. Энэ нүхэр Улаан-Үдын СМУ-гай 1-дэхи участогта электрослесареэр хүдэлдэг юм. Мүнөө тэрэ нүхэдтэеэ хамта ниислэл хотын Ербановой нэрэмжэтэ гудамжада баригдаhон хүн зоной ажабайдалай эрилтэ хангаха томо байшан барилсаа.

Энэ барилга дээрэ арадай хиналтын пост хүдэлдэг hэн. Түрүүнэй нүхэр Скабяев томилогдобо. Тус постой гэшүүд барилгын материалнуудай ямараар хэрэглэгдэжэ, гаргашалагдажа ба хадагалагдажа байдагые шалгагша hэн. Элирүүлэгдэhэн дутуу дунданuудые тэрэ сагаа үргэлжэ олоной үзэмжэдэ табидаг, барилгын хүтэлбэрилэгшэдтэ мэдүүлдэг, тиимэ тэдэниие усадхаха хэмжээнүүдые абхуулдаг байгаа. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлэй эсэс талаар постын гэшүүд барилгын материалнуудай ямараар хадагалагдадагые шалгаад, олон дутагдалнуудые элирүүлээ. Мүн барилгын шанарые хинан шалгана.

Иимэ нэгэ ушар болоо. Барилгашан И. Карбинков хана муу шанартайгаар бодхожо байhанаа мэдэгдээд, үглөөдэрынь тэрэнээ дахин задалаад, шэнээр табиха баатай болоо. Хинагшад шалгалта хэхэдээ, барилга бүхэндэ складhаа абтаhан материалнууд тухай тэмдэглэлнүүд дэбтэр дээрэ хэгдэдэг гү, али үгыень тон наринаар шалгадаг ба барилгада ороогүй материалнуудые бүридхэлдэ абадаг байба.

Тэрээнhээ гадна барилгын техникын хэр зэргэ хэрэглэгдэдэг, аюулгүйе сахиха гуримуудай ямараар сахигдадагые, мүрысоон болон урмашуулгын хүдэлмэриин хэр зэргээр ябуулагдадагые анхардаг байба.

Скабяев 4-дэхи СМУ-да 1963 онhоо хүдэлнэ. Урда тээнь сэрэгэй албанда ябажа байхадаа, электрослесариин мэргэжэл шудалжа, тэрээгээрээ мүнөө хүдэлнэ. Иигэжэ дүй дүршэлөөр баян, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэй хабаадалсадаг юм. Тус цехэйнгээ профсоюзай эмхиин түрүүлэгшээр наймадахи жэлээ хүдэлнэ.

Д. ДЫЛГЫРОВ.

ТҮРҮҮШЫН АЛХАМУУД

Улаан-Үдын кондитерскэ фабрика 1971 оной ноябрь сарhаа хүдэлжэ эхилhэн байна. Харин тэндэхи арадай хиналтын бүлэг бүри hаянай юм. 1973 оной декабрь hарада арба нэгэн хүнhөө бүридэhэн бүлэг hунгагдаа hэн. Түрүүлэгшээрнь Храмцов томилогдобо.

Энээхэн коллективэй бии болоhые фабрика соо гансаа мэдэгдээдхибэ.

Нэгэтэ машина, түхеэрэлнүүд ажалай hүүлээр сэлгэгдэнэгүй гэhэн дохёо ерэбэ. Тэдэнииень бүлэгэй гэшүүд шалгаад, фабрикын хүтэлбэрилэгшэдтэ хэмжээ абахыень дурадхаба. Арадай хинагшадай анхарал доро бүхы цехүүд, оньhон техникэ болон бэлэн болоhон продукци абтанхай юм.

Фабрикын хашаа сооhоо нэгэтэй конфетэ hугабшалаад гарадаг ушар дайралдаа байба. hаяшаг В. Новикова гэгшын хулгай хээд, ябаhые хиналтын бүлэгэй гэшүүд барая hэн. Хулгайшан шанга хэhээлтэдэ хүртэбэ.

Арадай хиналтын гэшүүд иигэжэ ниитын зөөри хямдалгада өөhэдынгөө хубитые яhала оруулжа байна. Электрын хүсэ гамтайгаар хэрэглэхэ, ажалайнгаа газарта ариг сэбэрые сахилга болоод журам hайжаруулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсанад. Эдэ нүхэднай гансашье дутуу дундануудые элирүүлдэг бэшэ, өөhэдөө эрхим hайнаар хүдэлдэг юм. Энэ талаар В. Храмцов, П. Лескова гэгшэд hайн жэшээ харуулдаг байна.

Бүлэгэй хүдэлмэридэ фабрикын администраци, партийна организаци туhалдаг, hанамжа мэдүүлгэнүүдэ дурадхадаг юм. Энэнь фабрикын экономико болон ажал хэрэг hайжаруулха талада шухала нүлөө болодог.

Н. ХАЗАГАЕВ.

Улаан-Үдын 7-дохи столовын коллектив дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлэй даабари болзорhоонь урид дүүргэхын тула аhан шадалаараа оролдоно. Тус столовые даагша Ленинэй ордento Александра Иннокентьевна Белоусова эндэ 20 гаран жэлдэ хүдэлнэ. Дүй дүршэлтэй болоhон, табадахи разрядай тогоошод Дина Кузьминична Чернышева, Галина Ивановна Козлова гэгшэд мүн лэ коллектив соогоо мэдээжэ болоhоор үнинэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударнигууд Д. К. Чернышева, Г. И. Козлова.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ШАЛГАЛТЫН ДҮНГҮҮДЫЕ ХАРАЖА ҮЗЭХЭДЭ

Буряадай АССР-эй арадай хиналтын комитет hаяхан Улаан-Үдын мяха-консервын ба гурилай комбинадуудай хиналтын бүлэгүүдэй мэдээсэлнүүдые хаража үзэбэ.

Тусхай үнгэргэгдэhэн шалгалтын ёhоор, эдэ комбинадуудта hүүлшын хоёр жэл соо вагондо ашаа тээлгэ, ашаа буулгалга гуримгүйгөөр эмхидхэгдэнэ гээд элирүүлэгдэбэ.

Вагонуудай ашаатайгаар, ашаашьегүйгөөр зогсолго хэмhээ 7—8 дахин удаан болоно. Энэ юун дээрэhээ ушарнаб гэхэдэ, жэшээнь, мяха-консервын комбинадта вагонуудhаа ашаа буулгаха хүдэлмэришэд дутадаг байна. Гадна энэ ажал оньhожоруулагданагүй, гараар хэгдэнэ. Тиихэдэ комбинадай хүтэлбэрилэгшэд Ю. Шитиков, Р. Лещук гэгшэд транспортна цехэй хүдэлмэриие hайжаруулха хэмжээнүүдые абанагүй. Тус цехые үргэдхэхэ хүдэлмэри жэлhээ жэлдэ хойшолуулагдана.

1973 ондо хараалагдаhан ажал бэелүүлэгдээгүй үлэшөө. Энээнhээ боложо транспортна цех өөрынгөө хүгжэлтөөр комбинат соогоо аhан hүүлшын hуурида үлэнэ.

Иимэ дутуу дунданuудhаа боложо, үнгэрэгшэ жэл мяха-консервын комбинадта вагонууд ажахыда хэрэглэгдэнгүй 2,2 часай орондо аяар 14,5 час зогсоhон байна. Тиигэжэ 182 мянган түхэригэй хохидолдо тус комбинат ороо.

Улаан-Үдын мелькомбинадта бүришье доро ушарнууд дайралдаа.

Табан жэлэй hүүлшын хоёр жэл соо ашаа зөөлгэ 34,2 процентээр дээшэлээшье hаа, эндэ транспортна цехынь ургаагүй. Энээнhээ гадна мелькомбинат соогуур татагдаhан, табан түмэр харгын гурбаниинь эбдэржэ, ашаа шэрэлгэ ехэ hаатуулагдана. Хэрэгhээ гаргагдаhаар хоёр жэл боложо байhан түмэр харгыгаа заhаха хэмжээ мелькомбинадай хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Мурзин, Хороших гэгшэд абанагүй.

Вагондо ашаа тээхэ ба буулгаха хүдэлмэри оройдоол 50 процент оньhожоруулагданхай. Тодхогдохо ёhотой оньhон түхеэрэлгэнүүд хоёрдохи жэлээ жэбэржэ хэбтэнэ. Гадна ашаа тээдэг хүдэлмэришэдэй зүгhөө ажалдаа гарадаггүй ушарнууд дайралдана. Энээнhээ боложо ажалай ехэ саг гээгдэhэн байна. Бэшэшье дутуу дунданuуд тус комбинадай транспортна цех соо олон байгаа.

БурАССР-эй арадай хиналтын комитет мяха-консервын болон гурил үйлэдбэрилдэг комбинадуудта ушарhан бүхы дутагдалнууд ажахын хүгжэлтэдэ hаад ушаруулна гэжэ тоолоод, эдэ комбинадуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ hарын болзор соо тэдэнээ түргэн усадхахыень шанга эрилтэ табяа.

М. СОЛОМЕННЫЙ,
БурАССР-эй арадай хиналтын комитедэй гэшүүн.

РОССИН УРАН ЗУРААШАДАЙ ВЫСТАВКЭ ДЭЭРЭ

Манай городто болоhон шэнэ выставкэ бүхэниие хүн зон hонирхон харадаг. Мүнөө боложо байгаа выставкэдэ харагшад бүришье олоороо ерэнэ. Юуб гэбэл, энэ жэлдэ манай выставкэ шэнэ hаруул байшан соо үнгэргэгдэнэ бшуу. Үнгэрэгшэ оной декабриин 28-да уран hайханай музейн шэнэ байшан нээгдээ бэлэй.

Мүнөө эндэ Россин Федерациин уран зураашадай томо выставкэ нээгдэнхэй. Энэ выставкын экспозици, зорюута манай музейдэ таарулан табигдаhан байха юм. Юуб гэбэл, Зүүн Сибирь дотор гансал манай музей томо hаруул, ехэ выставкэ үнгэргэхэдэ таарамжатай.

Энэ выставкэ дээрэ 180 уран зураг, графическа 96 бүтээл, мүн гар урлалай, шэмэглэлэй 300 гаран зүйл харуулагдана.

Уран зураашадай бүтээлнүүдэй дундаhаа Нижний-Тагил хотын зурааша Бортной гэгшын «Ленин хэлэнэ» гэhэн зураг олоной анхарал татана. Агуу вождиин гэрэлтэ образ олон олон зураашадай сэдьхэл хүдэлгэhэн. Зурааша Бортной тэрэ үе сагай байдал угаа hонирхолтойгоор харуулжа шадаа. Зураг дээрэ бидэ Ленинии харанагүйбди, гэбэшье тэндэхи бүхы зоной хараса Ленинэй үгэ хэлэжэ байhан зүг тээшэ хандуулагданхай. Тэдэнэр вождиин үгэ бүхэниие анхаралтайгаар шагнажа байнад.

Манда үнинэй танил болоhон зураашадайшье шэнэ зурагууд тус выставкэдэ табяатай. Ленинградай уран зурааша В. Загонёк гэгшын зурагуудые өөрынь онсо маягаар гансата танинабди. Тэрэнэй «Хабар ерээ» гэhэн зураг зөөлэхэнөөр зурагданхай. Хаража байхада ямар нэгэ баяртай мэдэрэл хүнэй сэдьхэл соо түрүүлнэ. Мэдээжэ зурааша В. Гавриловай хоёр зураг эндэ табигданхай. Эдэ зурагуудынь уран зураашын мэргэжэл шадабари ехэтэй, ёhотойл hайн зурааша байhыень гэршэлнэ. Энэ выставкэдэ манайшье уран зураашадай зурагууд бии. Натюрмортнуудай бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадагша М. Я. Метелкинагай зураг выставкэдэ ерэгшэдэй анхарал татана. Тэрэнэй зураhан «Зүгын үүртэй» натюрморт угаа hайханаар харагдана гээд олон зон тэмдэглээ.

Выставкэ дээрэ олон портредууд бии. Эрхүүгэй уран зурааша Вычугжанинай бүтээhэн «Коммунистын портрет» онсо тэмдэглэмээр. Яхадай уран зурааша А. Осиповой зурагууд нютаг орондоо зорюулагданхай. Тэрэнэй багахан этюдууд байгуулалтынгаа талаар угаа hайнууд. Тиимэhээ юрын этюд бэшэ, дүүргэгдэhэн зураг мэтээр харагдана.

Графикын таhагта орогшод манай мэдээжэ график А. Сахаровскаягай зурагтай танилсабад. Яхадай графигууд Мунхалов, Васильев гэгшэдэй бүтээлнүүдые музейдэ ерэгшэд ехэтэ hонирхон хараа.

Гар урлалай бүтээлнүүдые хүнүүд ехэ анхаралтайгаар харабад. Шулуу hуулгажа хэhэн шэмэглэлнүүд гоё hайхан байна. Уран бүтээлшэд ехэнхидээ үнэтэ шулуу бэшэ, юрын гү, али эрдэниин зүйл хэрэглэнэ. Хадын хрусталяар Н. Гаттенберирай бүтээhэн гарнитур ехэл гоё. «Ород аялга» гэhэн бүтээлдээ В. Васильев ехэ таарамжатайгаар малахит хэрэглээ. Федоскин, Метер гэгшэдэй бүтээлнүүд мүн лэ уран hайханаараа шалгарна.

Олон гоё гобелен выставкэ дээрэ табигданхай. Миниин hанахада, В. Требенюк гэгшын «Газар» гэhэн гобелен бэшэнhээ онсо илгарна. Самолёдоор ниидэжэ ябаад, хүбэн үүлэнэй забhараар газар хараhан хүнэй сэдьхэлэй байдал уранаар дамжуулагданхай.

Шэлээр, шаажанаар, керамикаар хэмэл зүйл олон. В. Муратовай хэhэн «Алтайн сэсэгүүд» хурса үнгөөр наадана. Сай, кофе, квас ууха аяганууд олон. К. Паниковагай бүтээhэн «Суздаль» гэдэг сервиз уран гоё.

РСФСР-эй уран зураашадай hүүлэй 2—3 жэлдэ бүтээhэн шэнэ зурагуудые, бүтээлнүүдые табяатай энэ выставкэ юу харуулбаб гэхэдэ, хото, хүдөө хоёрой хоорондохи илгаа бага болоо гэжэ ойлгогдоно. Ороноймнай алиш хизаарай уран зураашад мэргэжэл шадабаряар баян Москва, Ленинградай уран зураашадтай адли зуража шадаха байна.

Гоё hайхан зураг, бүтээл табяатай энэ выставкэ харагшадай сэдьхэл соо мартагдашагүй бодол түрүүлнэ.

С. МУНГАЛОВА,
искусствовед.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: выставкын зал соо.

В. ВОЛОГОДСКИИН фото.

hАЙШААЛТА ҮҮСХЭЛ

Түрэл нютаг, түрэhэн дайда гээшэмнай хүнэй наhан соогоо дурдан ябадаг эгээл нангин юумэ ха юм даа. Тиимэhээ нютагайнгаа газарай нэрэнүүдые шэнжэлэн үзэхэ гээшэ ехэ hайшаалтай хэрэг болоно. Манай республикын аймагуудай болон бусад область, республикануудай зарим hургуулинуудай hурагшад түрэл нютагаа шэнжэлхэ кружогуудые эмхидхэдэг байха юм. Жэшээ болгон абахада, Казахай ССР-эй Гурьевска областиин Денгизскэ районой Сафроновско hууринай Ф. Энгельсын нэрэмжэтэ дунда hургуулиин hурагшад «Хизаар ороноо шэнжэлгэ» гэжэ кружок эмхидхээд, түрэл нютагайнгаа газарай нэрэнүүдые шэнжэлдэг байна.

Газар, нютагайнгаа нэрэнүүдые шэнжэлдэг эрдэмые топонимика гэдэг гээшэ ааб даа. Энэмнай урдын түүхэ, географи, хэлэ бэшэг гэхэ мэтын эрдэмүүдhээ hабагша татаhан, шэнжэлгын онсо өөрын аргэ онолтой, орёо зорилготой аад, тон hонирхолтой эрдэм болоно. hурагшад түрэл нютагайнгаа топонимика үзэхэдөө, гансал hонюушархана бэшэ, харин эрдэм шэнжэлгын дүй дүршэл ололсоно ха юм.

Фридрих Энгельсын нэрэмжэтэ дунда hургуулиин hурагшад манай ороной эрдэмтэдтэй холбоо барисаа байгуулжа, туhатай зүбшэл абадаг болонхой. Тэдэнэр мүн Буряадай ниитын эрдэмэй институдай хэлэ бэшэгэй таhагай научна хүдэлмэришэдтэй бэшэлсэдэг байха юм. Хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор Ц. Б. Цыдендамбаев, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидадууд Ц. Б. Будаев, В. И. Рассадин гэгшэд эдир шэнжэлэгшэдтэ туhатай зүбшэл үгэхэhөө гадна, тэдэнние эрдэм шэнжэлгын онол аргатай танилсуулhан байна.

Эдэ эдир шэнжэлэгшэд юун гэhэн газарай нэрэнүүдээр зүбшэл эрэе юм ааб гэжэ hонирхобоб. Тэдэ газарайнь нэрэнүүд монгол, хальмаг хэлэнүүдhээ унгитай байха юм. Жэшээлбэл, «Куйген» — хальмаг хэлэн дээрэ «басаган» гэhэн удхатай; «Кирса» — хальмагаар «талын зэрлиг үнэгэн», «Зурмата»—хальмагаар «зурм» гээшэ «зумбараа» хэлэнэ, тиихэдээ «Зурмата» гээшэ мнай зумбараагаар элбэг нютаг гэhэн удхатай, «Кара Доун» — тюркскэ хэлэн дээрэ «кара» гээшэнь «хара» гэhэн удхатай, «Доун» гээшэнь хальмаг үгэ, «добуун» гэhэн удхатай, тиихэдээ Хара-Добуун болоно.

«Манай асуудалнуудта харюусахаhаа гадна, нютагуудай нэрэнүүдые шэнжэлхэ талаар зүб зам заажа, анхарhанайтнай түлөө кружогойхидой болон hургуулиин краеведүүдэй үмэнэhөө үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан болон гүнзэгы hайшаалаа дамжуулхыемнай зүбшөөгыт», — иигэжэ эдир шэнжэлэгшэд эрдэмтэдтэ баяр баясхалангаа мэдүүлнэд.

А. СОДНОМОВ.

АРАДАЙ БЭЛИГТЭН СЦЕНЭ ДЭЭРЭ

Дээдэ-Тори нютаг үни сагhаа хойшо хонгёо хоолойтой дуушадаараа, уян нугархай катаршадаараа гансашье Зэдын аймаг дотор бэшэ, республика соогоо мэдээжэ болонхой юм. Олон олон бэлигтэй артистнар энэ нютагhаа гарhан түүхэтэй.

Энэ нютагай олонхинь уран hайханай бүлгэмэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Тиимэhээл эндэхи коллектив аймаг соогоо ходол түрүү зэргэдэ ябадаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ Эрхүүдэ болоhон зональна харалга дээрэ Дээдэ-Ториин соёлой байшангай эхэнэрнүүдэй вокальна ансамбль лауреат болоо бэлэй.

Олон ондоо мэргэжэлтэй хүнүүд—хонишод, hаалишад, багшанар, соёлой хүдэлмэрилэгшэд уран hайханай бүлгэмэй хүдэлмэридэ хабаадалсана.

hаяхан энэ бүлгэмэйхид Алцак тосхоной ажалшадай урда hонирхолтой концерт харуулба. Концертын урда тээ Дээдэ-Ториин сомгүйсэдкомой түрүүлэгшэ Владимир Ламбарович Очиров амаршалгын үгэ хэлээд, хүршэнэртөө дурасхаалай тэмдэгүүдые барюулаа.

«Дэлхэй минии альган дээр», «Улаан туг» гэhэн дуунуудаар хүдөөгэй артистнар концертээ эхилээ. hүүлээрнь Мария Базарова уянга hайханаар «Ургы» гэhэн буряад, «Сочи» гэжэ монгол дуунуудые дуулажа, харагшадай нэрьемэ альга ташалгада хүртөө. Совхозой отделениин комсорг Валя Гендунова уян нугархайгаар «Амаршалгын хатар» гүйсэдхэжэ, олоной магтаал hайшаал хүдөөгэй артист басагандa зорюулагдаа. «Намарай дуун», «Нюдэнэй галхан» гэhэн дуунуудые хонгёо hайханаар дуулаhан Долгоржап Жигмитовае концерт харагшад халуунаар угтаа. Мүн Дашинима Абашеев «Планета» гэжэ шүлэг уран зохидоор уншаа. Бүлгэмэй гэшүүдэй харуулhан согтой солгёон хатар наада Алцагай ажалшад hонирхон хаража, сэдьхэлээ ханаа.

Хоёр часай турша соо үргэлжэлhэн энэ концертын hүүлээр Алцагай сомоной Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Д. Ж. Дагбаев Дээдэ-Ториин артистнарта баяр хүргөөд, тэдэнэртэ дурасхаалай тэмдэгүүдые барюулаа.

Удангүй Алцак нютагай соёлой байшангай уран hайханай бүлгэмэйхид харюу бэлэг-концерт харуулхаяа Дээдэ-Тори ошохо юм.

А. ЦАГАНОВ,
ВЛКСМ-эй Зэдын райкомой эмхидхэлэй таhагые даагша.

ТОБШО-ХОНООР...

★ «Бурводстрой» трестын ажахын тоосоондо ороhон барилга-хабсаралгын участок Хяагта хотодо эмхидхэгдэбэ. Инженер-мелиоратор И. М. Третьяков тэрэнэй начальнигаар томилогдоо. Тус участок таряалан болон сабшалан уhалха түхеэрэлгэнүүдые бүтээхэ, барилганuудые хэхэ ба культур-техническэ хүдэлмэри эрхилхэ зорилготой.

А. СУРМАЧ.

***

★ Республикын сэрэгэй комиссариат Шэтын, Эрхүүгэй областьнуудай, Яхадай АССР-эй комиссариадуудтай жэл бүри мүрысэжэ, эрхимүүдээ тодоруулдаг болонхой.

Ленинэй ордento Забайкалиин сэрэгэй округой совет областьнууд болон автономито республиканuудай дунда үнгэрэгшэ жэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүн гаргаба. Энэ мүрысөөндэ манай республикын сэрэгэй комиссариат эрхим дүн туйлажа, түрүү hуури эзэлhэн байна. Тиин Буряадай АССР-эй сэрэгэй комиссариадта Забайкалиин сэрэгэй округой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба.

О. ЦЫБИКОВ.

мүрысөөндэ илаhан, ...одой эрхим бригада» ...н нэрэ зэргэдэ хүртэhэн ...

...Хээр, хямда сэнтэйгээр, ...ашa багатайгаар продукци гаргаха» гэжэ Ленинэй ордento локомотив-вагон ...барилгын заводой Генадий Усольцевой бригада ...дээ hэн. Энэ бригада ...аймга эмхидхэл hайжа...hанай, ажалай бүтээсэ ...эдүүлhэнэй ашаар хоёр ...ие ондоо хүдэлмэридэ ...а арга боломжотой бо... Виктор Чалмодеевэй, ...тор Одаринай комсомол...залуушуулай бригаданууд ...адий Усольцевой бри...н үүсхэл дэмжээ. Мо...ный локомотив хабсарал...дехүүдэй комсомолшууд ...урядай комсомолой 50 ...ой ойн нэрэмжэтэ кол...тив» гэhэн нэрэ зэргэдэ ...хын түлөө тэмсэхыень ...одой бусад цехэй комсо...шууд болон залуушуу...урялаа hэн.

Улаан-Үдын hooho угаа... фабрикада «Халаанайн ...даабари 6,5 час соо ...үүсхэл» гэhэн үүсхэл дэл... Энээниие фабрикын ...сомол-залуушуулай бүхы ...ригаданууд дэмжээ.

«КПСС-эй XXIV съездын ...эйлдэбэри бэелүүлхын түлөө» гэhэн уряа доро үн...рэн Бүхэсоюзна ленинскэ ...жалтада республикымнай ...00 мянга гаран хүбүүд, басагад хабаадалсажа, өөhэдынгөө хубиин түсэбүүдые баталан абаа hэн.

Эдэ бүгэдэ үүсхэлнүүд, хүдэлөөнүүд залуушуулай эдэбхи, үүсхэл бадаруулхаhаа гадна, тон ехэ хүмүүжүүлхы үүргэтэй байна. Тиимэhээ элдэб шэнэ онол аргануудые оложо, энэ хэрэг бүри hайжаруулха хүсэлтэйбди. Жэшээлхэдэ, мэргэжэл мэргэжэлээр үнгэргэгдэдэг конкурс-харалганууд ехэ туhатай. Юуб гэхэдэ, коммунис ажалай hургуулинуудта, техническэ бүлгэмүүдтэ, үйлэдбэридэ хүдэлжэ байхадаа, залуу зоной олоhон дүй дүршэлынь, дадал шадабаринь элирнэ, hайн муу талань тодорно.

Ганса 1973 ондо манай республикада hooho хайшалагшадай бүхэсоюзна, фрезеровщигуудай, слесарьнуудай, токарьнуудай зональна, трактористнуудай, кондитернуудай, эдеэ шанагшадай, парикмахернуудай, шулуушадай республиканска конкурснууд үнгэргэгдөө.

Залуушуулай габшагай ажал, мэргэжэл шадабари, шэнжэлгэ эдэбхи үүсхэл бадаруулна, үрэ дүнгыньшье бахархамаар байна. Ганса 1973 оной зун студентнэрэй барилгын отрядууд 4 миллион шахуу түхэригэй барилга хээ. Республикын залуу урлан нарижуулагшадай 5225 дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, 3 миллион үлүүтэй түхэригэй алмалта, арьбалалта хэхэ арга олгоhон байна. Мүн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, комсомол-залуушуулай хэдэн зуун коллективүүд жэлэйнгээ даабариие үлүүлэн дүүргэ, 10 мянгаад шахуу хүбүүд, басагад 1974 оной май-декабрь hаранuудай, 1975 оной тоосоондо оронхой, габшагай hайнаар ажаллажа байна.

Юhэдэхи табан жэлэй тодорхойлхы жэл болохо 1974 ониие манай ороной ажалшад политическэ, ажалай эдэбхи үүсхэлэй оршон байдалда угтаа. Юуб гэхэдэ, энэ мэдэрэлэй найдамтай бата үндэhэ hуури 1973 ондо байгуулагдаhан, мүн уласхоорондын шахардуу байдалай hуларха талаар горитой амжалта туйлагдаhан байгаа бшуу.

КПСС-эй ЦК-гай партида, совет арадта хандаhан Хандалга, партиин ЦК-гай декабриин (1973 он) Пленум, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай промышленностиин, транспортын, барилгын, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай абаhан тогтоол манай Эхэ ороной ажалшадые шэнэ амжалтануудта зоригжуулна.

Энэ ушарhаа уламжалан, комсомолой бүхэсоюзна суглаан тухай хэлэлтэй болоно. «Тодорхойлхы жэлдэ — габшагай ажал, эрхим hуралсал» гэhэн уряа доро үнгэрhэн эдэ суглаануудта манай республикын 100 гаран мянган комсомолшууд болон залуушуул хабаадалсаа. Энээнэй удха шанар ехэ. Комсомолой эхин организацинуудай эмхидхэлэй-политическэ талаараа бэхижэлгэдэ, комсомолой гэшүүн бүхэнэй ажалай, социальна эдэбхиин дээшэлэлгэдэ нэн түрүүн ехэ нүлөө үзүүлээ.

Энээнhээ уламжалан шэнэ үүсхэлнүүд хаа хаанагүй олоор мүндэлнэ. Жэшээлхэдэ, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» ордento «Электромашина» заводой Г. Ключеревэй ударидадаг бригадын гэшүүд В. И. Ленинэй түрэhөөр 105 жэлэй ойн гүйсэхэ үеэр табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэээд байхабди гэжэ үгэеэ үгөөд, мүнөө үедэ амжалтатайгаар ажаллажа байна. Сэлэнгын модоной баазын комсомолшууд ажалай бүтээсэ дээшэлүүлжэ, түсэбhөө гадуур 10 мянган түхэригэй продукци гаргаха. 10 мянган түхэригэй барилгын материал алмаха байhанаа мэдүүлээ hэн. Мүн Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Д. Шойбоновой даадаг комсомол-залуушуулай бригада 1974 ондо 100 эхэ хонин бүриhөө 110 хурьга түлжүүлхэбди гэжэ бэеэ уялгалаа.

Эдэ мэтын жэшээнүүд дээрэhээ үндэhэлэн харахада, манай Буряад ороной комсомол алдарта ойгоо ажалай үндэр амжалтаар угтажа байна гэжэ хэлэмээр. Юрэнхыдөө 1974 он комсомолшуудай жэл. Юуб гэхэдэ, комсомолдо В. И. Ленинэй нэрэ олгогдоhоор 50 жэлэй ой, Буряадай комсомолой байгуулагдаhаар 50 жэлэй ой энэ жэлдэ гүйсэхэнь, ВЛКСМ-эй XVII съезд зарлагдахань.

Тиимэhээ манай Эхэ ороной Ленинскэ комсомолой дайшалхы нэгэ хубинь болохо Буряадай комсомол «Коммунизмда hуpaxa!» гэhэн агуу вождиингоо hургаалай ёhоор хододоо түрүү зэргэдэ ябана. Май hарын эхеэр гүйсэхээ байhан алдарта ойн хүндэлэлдэ габшагай hайнаар ажаллажа, үндэр амжалтануудые туйлахыень республикын комсомолшууд болон залуушуулые уряалнабди.

В. РАДНАЕВ,
ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь.

Манай ороной далайн хилэ хэдэн мянган километр утатай юм. Жэлэй ямаршье сагта, ямаршье уларилтай байхада хилын харуулшад далайда гарадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: дайшалхы тревогын үедэ. Хилын харуулшан, штурман-лейтенант П. Мигачев «хилэ эбдэн гарагшын» координадуудые тодорхойлно.

ТАСС-ай фотохронико.

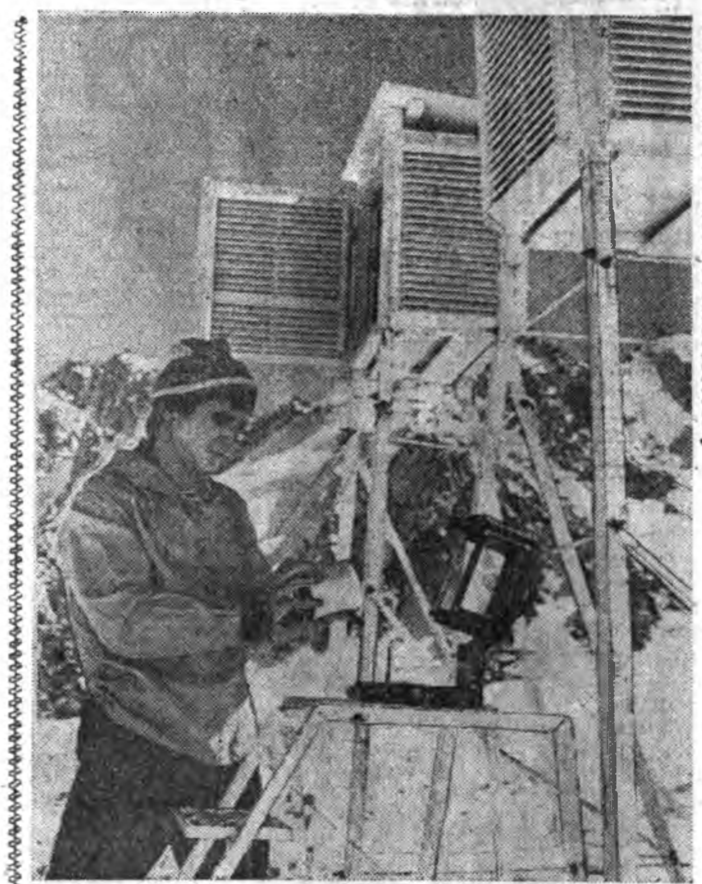
ЖАРА НАҺАНАЙ БАЯР

А. М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын конференц-зал соо хүнүүд һаяшаг олоороо сугларба. Уншагшад, уран зохёолшод шүүмжэлэгшэд бии.

Ушар юуб гэхэдэ, Буряадай мэдээжэ уран зохёолшо, бэлигтэй оршуулагша Михаил Николаевич Степановай түрэһөөр жара наһанай баярай суглаанда тэдэнэр ерэһэн байгаа.

Зохёолшын творческо ажал ябуулга тухай элидхэл Буряадай ниитын эрдэмэй институдай хүдэлмэрилэгшэ С. Забадаев хээ. Баярай суглаанда КПСС-эй Буряадай обкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша М. М. Гаськов хабаадалсажа, КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй болон республикын Министрнүүдэй Соведэй үмэнэһөө уран зохёолшые жара наһанайнь ойгоор амаршалаад, зохёохы ажалдань амжалта хүсэһэн байна.

Манай корр.

ЖУРНАЛИСТНУУДАЙ ЗҮБЛӨӨН

Буряадай республикын журналистнуудай холбооной правлени аймагуудай газетэнүүдэй журналистнуудай эхин организацинуудай секретарьнартай зүблөө һаяхан үнгэргэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1973) Пленумтэй дашарамдуулан, журналистнуудай организацинуудай хүдэлмэриин зорилгонууд, республикын журналистнуудай ээлжээтэ съездэдэ бэлдэхэ тушаа асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Зүблөөн дээрэ Мухар-Шэбэрэй аймагай «Ленинэй зам» газетын редакциин хүдэлмэрилэгшэдэй шадабари мэргэжэл дээшэлүүлхэ талаар һуралсал, Хориин аймагай «Шэнэ Үдэ» газетын редакциин «Экран» гэһэн рекламна хуудаһа хэблэдэг, Сэлэнгын аймагай «Улаан Сэлэнгэ» газетын хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй хүдэлмэри тухай мэдээсэл шагнагдаа.

Ж. БАДМАЕВ.

ЛЕДНИК ДЭЭРЭХИ НАУЧНА ТҮБ

Заилийскэ Алатау хадада Центральна Туюксу ледник дээрэ 3,5 мянга шахуу метр үндэртэ «Туюксу» гэжэ саг үргэлжын гляциологическа станци хүдэлжэ байдаг юм. Эндэ Казахай ССР-эй Наука нуудай академиин эрдэмтэд Тянь-Шаниин леднигүүдые шэнжэлдэг юм. Тэдэнэр эндэ саһа мульһэнэй суглархые, хадын леднигүүдэй хэмжээе, ледник дээрэ саһа бор оотой хамта бии болодог элдэб бодосуудые шэнжэлдэг. Энэниие шэнжэлхэ гээшэ арадай ажахыдашье туһатай. Юуб гэхэдэ, леднигэй уһан тараалангые уһалхада хэрэглэгдэдэг шуу. Гансал Джунгарска, Заилийскэ Алатау хадануудай леднигүүд жэл бүри эндэхи гол мүрэнүүдтэ 1,5 миллион кубометрһээ бага бэшэ уһа үгэдэг байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Туюксу» гэжэ гляциологическа станциин техник-гидролог Валерий Толмачев шэнжэлгын приборнуудые шалгажа байна.

АПН-эй фото.

ОРТЕНСИЯ ЮУНДЭ ЕРЭЭГҮЙБ

Нью-Йорк хотын олон зуугаад улад зон Чилиин президентын хани нүхэр Ортенсия Альендитэй уулзахаяа февралиин 24-дэ суглараа. Теэд Ортенсия ерээгүй. Чилиин демократиин ханинартай Ортенсия Альендиин уулзаха тон дуратай байгаашье һаань, американ «демократи» һаад тойбо татаа. Засагаархид тэрэнэй үгэшье хэлэхыень хориһон байна. Тэдэнэр Ортенсия Альендиие Америкын Холбоото Штадуудта харахашье дурагүй байһан юм. Харин ООН-ой оршодог Нью-Йорк тэрэнэй ерэхые хорижо шадахагүй байшоо. Хүнэй эрхэ хамгаалха комиссида үгэ хэлэхэ ёһотой байһан. Теэд «ООН-ой байшангай оршон тойронһоо сааша гарахагүй, суглаан, митинг дээрэ үгэ хэлэхэгүй» гэһэн байгаа.

Тиигэбэшье һаань, һаналаа нэгэдэлгын митинг болоо бэлэй. Полициинхидэй зүгһөө хэды һаад хэбэшье һаань, митингдэ хабаадагшадай хэлэһэн үгын бэшэгдэһэн магнитофонно лентэ Ортенсидэ дамжуулагдаа. Ортенсия Альендиин эльгээһэн харюугайнь үгые тэрэнэй секретарь Фернандо Наварро уншан дамжуулаа. ООН-до үгэ хэлэхэдээ, Чилидэхи фашис хунтын зэрлиг аашануудые зэбүүрхэлтэйгээр тэмдэглэнэб гэжэ Альенде мэдүүлһэн байна.

— Бидэниие дэмжэдэг, һанал нэгэтэй байһанаа элирхэйлдэг элдэб оронуудай хүн зондо баяр баясхалан хүргэнэб, — гэжэ тэрэнэй бэшэг соо хэлэгдэнэ. — Һаналаа нэгэдэлгын комитедүүд эсэргүүсэлгын тэмсэлдэмнай гол һуури эзэлнэ. Гансааран бэшэ байһанаа Чилиин арад мэдэрнэ. Альендиин хэлэһэнэй ёһоор, олон мянган чилийцүүдэй ухаан бодол дотор тариглаһан үрэһэнэй булгайн гарахада, юуншье һаад хэжэ шадахагүй...

Фернандо Наварро сугларагшадта иигэжэ хэлэбэ:

— Таанад Ортенсиие шагнахаяа ерээт. Минии һанахада, США-гай гражданинууд байһан таанад конституциин ёһоор, ондо ондоо хараа бодолтой танилсаха эрхэтэйт. Харин засагаархидай хархис ябуулга Ортенсидэшье, таанадташье дабхар доромжолго болоно.

Арадай нэгэдэлэй правительствын министрнүүд байһан дүрбэн хүниие гүжэрдэн сүүдлэхээр бэлдэжэ байһан тухай Фернандо Наварро мэдээсэ:

— Тэдэниие хамгаалха адвокадшье үгы. Сэрэгэй сүүд нюусаар сүүдлэхэнь. Эдэнэрэй байһан Досон арал дээрэ үшөө хоёр зуугаад хүн хаагданхай. Апрель болотор тэдэниие заатагүй абарха уласхоорондын ябуулга хэрэгтэй. Апрель соо тэндэ үбэл эхилдэг, байгаалинь хүнэй тэсэхын аргагүй болодог юм.

Хунтын үйлэдэжэ байгаа хэрэгүүд: таряашадта арадай засагай үгэһэн газарые һөөргэнь помещигүүдтэ хубааһан тухай, арадай мэдэлдэ үгтэһэн предприятинуудые агсан эзэдтэнь бусааһан тухай, хунтын хархис зэрлиг хэрэгүүдээ үргэлжэлүүлжэ байһан тухай Ортенсия Альендиин секретарь хөөрэжэ үгөө.

Фернанда Наварро үгынгөө түгэсхэлдэ сугларагшадта хандан, хунтада сэрэгэй ба экономическа туһаламжа правительствын зүгһөө үзүүлхыень болюулыт, хунтын түлөөлэгшэдэй США худар харгылхыень хоринт гэжэ американецуудые уряалһан байна. Чилиин мартагдаагүй байһые тэмдэглэн, статьянуудые бэшэжэ, лекцинүүдые, үгэнүүдые хэлэжэ, арад зониие мнай урмашуулыт гэжэ уряалба.

— Һаналаа нэгэдэлгын гэрэшэ, баримта бидэндэ бии,— гэжэ тэрэ хэлэнэ. — США-гай баруун эрьедэхи портнуудай ашаа тээгшэдэй, складуудай хүдэлмэришэдэй профсоюзай арбадахи отделениин шиидхэбэри манда ерэнхэй. Чилиие бү мартагты. Эндэ болоно байһан юумэн бүгэдэндэ хабаатай. Һаналаа нэгэдэлгэдэ заха хизаар байхагүй, — гэбэ.

Г. ГЕРАСИМОВ,
АПН-эй тусхай корр.
Нью-Йорк.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Сабшаланда эзэн байха» — М. Максимовай статья. Республикын барилганууд дээрэһээ абтаһан тобшо мэдээсэлнүүдэй суглуулбари. ТАСС-ай һүүлэй һонин.

Хоёрдохи хуудаһанда: А. Ивановагай статья. Түрэл орон доторнай. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд.

Гурбадахи хуудаһанда: «Үе сагай эрилтэ» — Г. Воронинои статья. ВТО-гой Буряадай таһагай конференци дээрэһээ. Хилын саанаһаа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Элдэб һонин.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — дамжуулгын программа. 18.05 — «Улаан агитатор Трофим Глушков» — телевизионно уран һайханай фильм. 18.40 — «Доброе утро, Дар!» — телеочерк.

«Орбита». 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — Хүндэ атлетикээр «Дружба» гэһэн шанда хүртэхын түлөө уласхоорондын мүрысөөн Ереванһаа дамжуулагдаха.

Улаан-Үдэ. 19.50 — Телепанорама. 20.10 — «Уласхоорондын байдал совет хүнэй һанамжада». 20.40 — «Талын галнууд» гэһэн тележурнал (буряадаар) 21.20 — Түрэлхидтэ зорюулагдаһан хөөрэлдөөн.

«Орбита». 21.45 — «Ступени» — «Соляной городок» гэһэн 6-дахи сери. 23.10 — СССР-эй арадай артистка Людмила Зыкина дуулаха. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 21.45 — «Право на прыжок» — уран һайханай фильм.

НОМОЙ ТАГ

„ЯХУУСАЙ" БОЛОН „ДЭРБЭЭШЭН"

«Хатар наададаггүй, дууладаггүй арад гэжэ үгы юм. Ухаан бодолой болбосоролые харуулһан бүхы зүйлнүүд шэнги, арадай наадан, хатар хадаа арад зоной шарайе, тэрэнэй үндэһэн болон психическэ талые тодорхойлон харуулдаг, гоё һайхан тухай ойлгосыень элирүүлдэг», — гэжэ хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат **В. Ц. Найдаков** «Буряад арадай хатарнууд» гэһэн номой оршол соо бэшэнэ. Номой автор — РСФСР-эй габьяата артистка **Т. Е. Гергесова.**

Нэрлэгдэгшэ ном һаяхан хэблэлһээ гаража, наймаанай таг дээрэ табигдаба. Авторынь тус ном бэлдэхын тула республикынгаа хүдөө нютагуудаар, Агаар, Усть-Ордагаар һайса ябажа, арадай наадануудые, элдэб хатарнуудые бэшэжэ абаһан байна. Нютаг нютагта өөрын наадатай, өөрын хатартай байдаг ха юм. Жэшээнь, Баргажанай аймагта «Дэбхэр наадан» гэжэ байһан юм ха. Харин «Дэрбээшэн» гэжэ эртэ урдын буряад хатарай дуун угаа һонин:

Дүрбөөр байһан
дэрбээшэн
Дүрбэн талаһаан
суглаашан,
Наймаар байһан
нармаашан,
Найман талаһаан
суглаашан.
Таряашуулай үрэльби
Ташкишьяа эсээгүйб,

Орошуулай үрэльби,
Үшөөшье эсээгүйб.
Эсээхээ эсээхэб,
Эртин хаяа мүргүүлхэб.
Болюулхаяа болюулхаб,
Булан хаяа мүргүүлхэб,
Эсээшэниин эрбээхэй,
Эсэнбээр хатирая.
Болёошониин борлёохой,
Болинбээр хатирая.

Энэ дуун алдуутайгаар барлагдаа гэжэ уншагшад һанахагүй бэзэ. Юуб гэхэдэ, үгэнүүдынь нютагай зоной дунда ямараар үгүүлэгдэдэг бэ гэжэ харуулхын тула автор аман зохёол суглуулагшадай ёһо баримталаа бшуу. Жэшээнь, **үрэльби, эртин, сэнбээр, хатирая** гэхэ мэтэ. Тус хатар гурбан хубиһаа бүридэнхэй: «Алтан бартаа», «Мэндээшэлхэ», «Дэрбээшэн». Хуби бүхэниинь өөрын дуутай, ямараар хатархаб гэһэн дүримтэй. Хатарта наадаһан хүбүүд, басагад ямар хубсаһатай байхаб гэжэ заагданхай.

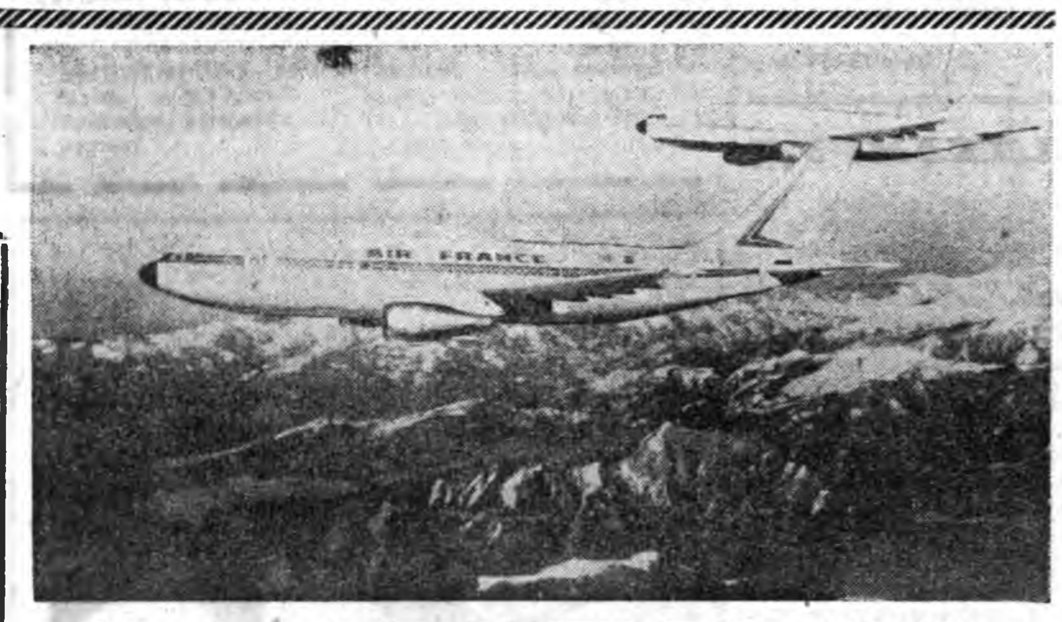
Дээрэ бэшэгдэһэн янзаар «Бээлэй нюуха», «Альчуур», «Еэхэр», «Будаалай» болон бусад хатарнуудта тодорхой заабари үгтэһэн байна.

Ёохорой хатарнууд нютаг нютагта ондоонууд гэжэ шэнээр хэблэгдэһэн ном уншахадаа ойлгонобди. Иланхаяа Эрхүүгэй буряад нютагуудта, Баргажанда, Түнхэндэ, Захааминда һонин ёохор элбэг.

Гадна арадай хатарнуудһаа үндэһэлэн, өөрынгөө найруулан табиһан хатарнуудые автор оруулаа. Жэшээнь, «Һээеы дараяга» гэжэ хатарынь 1940 ондо Москвада болоһон буряад искусствын декадын түгэсхэлэй концертдэ харуулагдажа, тэндэхи харагшадые угаа ехээр һонирхуулһан байгаа. Буряад зоной яажа һээеы дарадаг байһые зураглаһан энэ хатарые хүдөө нютагуудта уран һайханай бүлгэмэй эдэбхитэд ходо табидаг. «Эмнигые һургалга», «Һойрой наадан», «Жороохон моритой» гэһэн хатарнууд олондо мэдээжэ болонги. Харин тэрэ хатарнуудта һураад, олоной урда шадабаряа харуулдаг нүхэдшье, найруулан табигшадшье анхан хэнэй зохёоһон бэ гэжэ мэдээшьегүй байжа магад.

Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, Т. Е. Гергесовагай бэлдэжэ гаргаһан шэнэ ном эрдэм мэдэсэ дээшэлүүлхэдэ хэрэгтэй байхаһаа гадна, хүдөө нютагуудта наада табидаг эдэбхитэй нүхэдтэ туһатай. Зүгөөр номой магазинай хадагаламжын газарта дараад байнгүй, хүдөө нютагуудта түргөөр гаргаха шухала. Оройдоол 2000 хэһэгээр барлагдаһан энэ ном наймаанай таг дээрэ удаан хэбтэхэшьегүй хаш даа гэжэ һанахаар.

Ц. ДОНДОГОЙ.

Франци Баруун Германи хоёрой хамтадаа бүтээһэн «Аэробус-АЗООБ» гэжэ пассажирска самолет Баруун Европодо эгээл томонь болоно.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Аэробус-АЗООБ». ТАСС-ай фотохронико.

ХИЛЫН СААНАҺАА
телефон-телеграф-радио

БАМАКО

Хани ёһоной албанай хэрэгээр

ТАСС

Министрэй орлогшо Д. Д. Венидиктов түрүүтэй СССР-эй Элүүрые хамгаалгын министерствын делегаци Малин правительствын уряалаар хани ёһоной албанай хэрэгээр эндэ ерэбэ.

АЛЖИР

Совет медигүүд Алжирта

ТАСС

РСФСР-эй элүүрые хамгаалгын министр В. В. Трофимов түрүүтэй совет делегациин Алжирай элүүрые хамгаалгын ба хүн зониие түбхинүүлэн нютагжуулгын министр О. Буджеллабтай уулзажа, хөөрэлдөөнүүдые хэхэдээ, медицинын талаар совет- алжир харилсаа холбооной элдэб асуудалнуудые тодорхойлон хэлэхэдэ, врачнуудые, дунда эрдэмтэй медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдые бэлдэхэ, мүн совет медицинскэ түхеэрэлгэнүүдые, эмүүдые Алжирта ехээр эльгээхэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байгаа.

Советскэ Союзда хэгдэдэг һэргылэлгын ба санитарноариг сэбэрые сахилгын хүдэлмэридэ, түрэһэн эхэнэрнүүдэй бэеые сахин хамгаалха түбүүдые СССР-эй туһаламжа дэмжэлгээр АНДР-тэ эмхидхэн байгуулгада Алжирай тала гол анхаралаа хандуулаа.

Совет врачнууд Алжирта шэн габьяатайгаар ажаллажа байна гээд О. Буджеллаб сэдьхэлээ хананхаар тэмдэглэбэ. Совет медигүүд республика дотор үбшэн тахалһаа һэргылэлгын хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлнэ.

ГАВАНА

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМЫЕ ГҮНЗЭГЫГӨӨР ШУДАЛХА

ТАСС

Суртал бодолой-политическэ ба соёлой хэм хэмжээгээ саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ, марксизм-ленинизмые гүнзэгыгөөр шудалхыень Кубын Компартиин ЦК-гай Секретариадай гэшүүн Блас Рока Кубын Матансас провинциин коммунистнуудые уряалба. Провинциин парторганизациин тоосоото һунгалтын конференциин делегадуудай үмэнэ тэрэ үгэ хэлээ.

Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай дунда Кубын эзэлдэг һуури тухайда, Советскэ Союзтай, бусад социалис оронуудтай Кубын аха дүү ёһоной хани барисаатай, харилсаа холбоотой байһан тухайда делегадуудай адли һанал бодолтойгоор хэлэһэниинь конференциин хүдэлмэриин һайн talaнь болоно гэжэ Блас Рока тэмдэглэбэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр һаяхан Кубада ерээд бусалга республикын ажабайдалдахи шухала хэрэг болоо, энэнь дэлхэй дээрэ ехэ удха шанартай байна гэжэ элидхэлшэ мэдүүлбэ. Л. И. Брежневэй, Кубын КП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Революционно правительствын Премьер-Министр Ф. Кастрын хэлэһэн үгэнүүдые, уулзалгын үедэ баталагдан абтаһан документнүүдые партиин гэшүүд һайса шудалха ёһотой.

ГАВАНА

Харилсаагаа һайжаруулхын тула

ТАСС

Жан де Банье түрүүтэй француз сенаторнуудай делегаци Эхэ орондоо бусахаяа эндэһээ мордобо. Кубада ерээд байха үедөө эдэ сенаторнууд Революционно правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзаһан, промышленна предприятинуудтай, һуралсалай, соёлой ба эрдэм наукын түбүүдтэй танилсаһан байгаа.

Кубын хүтэлбэрилэгшэдтэй һанамжануудаа хубаалдалга Франциин, Кубын хоорондохи харилсаае бэхижүүлгэдэ нүлөөлхэ байха гэжэ Франциин делегациие толгойлогшо журналистнуудта мэдүүлбэ.

Делегациин гэшүүн, сенатор — коммунист Эктор Вирон Кубын Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Революционно правительствын Премьер-Министр Ф. Кастрада, Кубын бүхы коммунистнуудта Франциин Компартиин зүгһөө амаршалга хүргэбэ.

БОНН

ГКП-гэй правлениин хандалга

ТАСС

Ажалшадай уласхоорондын һайндэр — майн 1-нэй үдэртэ зорюулан, ФРГ-гэй улад зондо хандаһан хандалга Германиин Коммунис партиин правлени тунхаглаа. СССР ба ПНР-тэй ФРГ-гэй хэһэн договорнуудые, ГДР-эй ба ФРГ-гэй хоорондохи харилсаанай үндэһэ һуури тухай договорые бодото дээрэнь шууд сэхээр бэелүүлхын, харинаар сахихын түлөө, Европодо аюулгүй байдал хангахын, сэрэгэй гаргашануудые хороохын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэхыень Баруун Германиин хүдэлмэришэдые, алба хаагшадые Германиин Коммунис парти уряалба.

«Чилиин арадтай һаналаа нэгэдэлгээ бэхижүүлэгты, — гээд хандалга дотор хэлэгдэнэ. — Чилиин сэрэгэй хунтын хашалта харшалалтануудта, хардалга мүрдэлгэнүүдтэ эсэргүүгээр, Грецидэ, Испанида, Португалида сүлөөтэ байдал, демократи һэргээхые тэмсэгты».

Монополинуудай дарлалта мүлжэлгэдэ эсэргүүгээр, политическэ ба социальна эрхэнүүдэйнгээ түлөө, ажаллаха арга боломжоёо һайжаруулхын түлөө, хүдэлмэришэдые ажалһаань гаргаха ушарые, юумэнэй үнэ сэнгэй хүндэрэлгые буруушаан, эдэбхитэйгээр тэмсэхыень ФРГ-гэй ажалшадые Германиин Компарти уряалба.

ЛОНДОН

Дж. Каллагэнай хэлэһэн үгэ

ТАСС

Англиин, Советскэ Союзай хоорондо «улам бүри бата бэхи, аша үрэ ехэтэй харилсаанай тогтоо һаань, һайн байгаа» гэжэ Англиин гадаадын хэрэгүүдэй ба нацинуудай хани нэгэдэлэй хэрэгүүдэй министр Джеймс Каллагэн общинануудай палатада үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ. Лейборис правительство бусад социалис оронуудтай харилсаа хүгжөөхэ ёһотой гэжэ министр мэдүүлбэ. Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ-европын зүблөөнэй, түбэй Европодохи зэбсэгтэ хүсэнүүдые, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хороохо тухай хөөрэлдөөнүүдэй амжалтатайгаар дүүрэхэ хэрэгтэ энэ туһа хүргэхэ байна гэжэ тэрэ хэлэбэ.

«Юрэнхы дэлгүүртэ» Англиин хабаатай байһан асуудалые хаража үзэхые, мүн энэ асуудалаар хөөрэлдөө үнгэргэхые лейборис правительство хүсэнэ гэжэ Дж. Каллагэн баталһан байна.

США-гай ба «юрэнхы дэлгүүртэ» хабаатай оронуудай хоорондо хёмороонoй улам хурсадаһандань һанааргаа зобожо байһанаа Дж. Каллагэн мэдүүлээ.

Аюулгүйн Соведэй 242-дохи тогтоолой үндэһөөр Дүтын Зүүн зүгтэ амгалан байдал һэргээгдэжэ, Палестинын араб арадай эрхэнүүд мэдэрэгдэхэ ёһотой гэжэ Дж. Каллагэн саашадаа тэмдэглэбэ.

Урда-Африкын Республикые буу зэбсэгүүдээр хангалгада хорилто хэхэ тухай Дж. Каллагэн соносхоо. Тэрэнэй хэлэһэнэй ёһоор, Африкадахи сэрэгэй ябуулганuудта хэрэглэхынь тула Англи зэбсэг хэрэгсэлнүүдые Португалида худалдахагүй байна.

Сэрэгэй гаргашануудта Англиин мүнгэ һомололгоёо хороохо арга боломжотой байһыень правительство мүнөө шэнжэлэн хаража байна гээд Дж. Каллагэн мэдүүлээ.

ЛУСАКА

ХҮДӨӨ АЖАХЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ ПРОГРАММА

ТАСС

Замбида хүдөө ажахые үргэнөөр хүгжөөхэ программа зохёон хараалагдаа. Гүрэнэй хүдөө ажахын предприятинуудые, кооперативуудай эмхинүүдые байгуулһанай ашаар хүдөө ажахы хүгжөөгдэхэ байна гэжэ хүдөө ажахые хүгжөөхэ асуудалнуудаар Замбиин национальна бэеэ дааһан байдалай нэгэдэмэл партиин (ЮНИП) ЦК-гай комитедэй түрүүлэгшэ, ЮНИП-эй ЦК-гай гэшүүн Рубен Каманга «Зам бня дейли мейл» газетын корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ.

Һдолын райондо 20 мянга гаран гектар талмай дээрэ шэниисэ, ешмээн, саахарай тростник, цитрусово ургамалнууд, овощ тарингдажа ургуулагдаха. Овощой, алим жэмэсэй консервэ буйлуулан үйлэдбэрилдэг завод тэндэ баригдаха юм.

Хаалтанууд, уһалууриин түхеэрэлгэнүүд хэгдэжэ, ороной гандадаг районуудта үндэр баян ургаса абтадаг болохо. Тинхэдэ зарим районуудта намаг газар хатаагдаха байна.

Оронойнгоо хүдөө ажахые хүгжөөхэ программа табихадаа, правительство ехэ мүнгэ һомолхоор хараалаа.

ВАШИНГТОН

Р. НИКСОНЭЙ ҮГЭ

ТАСС

США-гай президент Р. Никсон Хьюстондэ радиодамжуулгын национальна нэгэдэлэй гэшүүдэй үмэнэ үгэ хэлэхэдээ, Холбоото Штадуудай ба Советскэ Союзай хоорондохи хани харилсаан Дүтын Зүүн зүгтэ эб найрамдал хододоо хангаха хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэхэ байна гэжэ тэмдэглээ. США-гай, СССР-эй энэ талаар хүсэлэл оролдолго гаргаагүй һаань, дэлхэйн энэ райондо амгалан байдал һэргээгдэхэгүй байна. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэй хоёр жэлэй урда тээ уулзажа хөөрэлдэхэ үедэмни, мүн байгша ондошье Дүтын Зүүн зүгтэ амгалан байдал һэргээхэ, эб найрамдал хангаха гээшэ зүблэхэ зүйлнүүдэймнай гол асуудал байгаа һэн, мүнөөшье байһаар гэжэ этигэн найданаб гээд президент мэдүүлээ. Дүтын Зүүн зүгтэ амгалан байдал һэргээлгэ имагтал энэ районой оронуудай аша туһада бэшэ, харин Советскэ Союзай, Холбоото Штадуудай аша туһада харюусана гээд бидэ үгээ ойлголсоһон байгаабди.

Холбоото Штадуудай ба Баруун Европын оронуудай хоорондохи хёмороон тухай тогтон хэлэхэдээ, политическэ ба экономическа асуудалнуудай талаар хангалтагүйшье һаа, аюулгүй байдалай талаар хөөрэлдөөнүүд яһала амжалтатай байна гэжэ президент мэдүүлээ.

«Юрэнхы дэлгүүртэ» хабаатай оронууд Холбоото Штадуудта зүрюу харша хараа бодолтой байна. Эгээл энэ ушарһаа боложо, Баруун Европын оронуудаар аяншалгаяа хойшолуулхые шиидээб. Хэрбээ нүгөө талынгаа ямар хараа бодолтой байһыень мэдээгүй аад, оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалгада хабаадаһанай үлүү ха гэжэ Р. Никсон тэмдэглэбэ.

Европодохи союзнигуудай политическэ, экономическа һалбаринуудта зүрюу харша ябуулгануудые хэхэ бэшэ, харин Холбоото Штадуудтай зүбшэлхэ ёһотой гэжэ США тоолохо эрхэтэй гээд Р. Никсон хэлэһэн байна.

ДЕЛИ

Максим Горькидо зорюулагдана

ТАСС

Максим Горькиин зохёол бүтээлэй хэрэгтэ зорюулагдаһан литературна суглаан Делидэхи Совет соёлой байшан соо болобо. Түрүү үзэлтэй уран зохёолшодой бүхэиндиин нэгэдэлэй эмхидхэһэн энэ суглаан дээрэ хүнүүд үгэ хэлэхэдээ, А. М. Горькиин зохёохы ажал хэрэгүүд элдэб оронуудай мүнөөнэй литературада, тэдэнэй тоодо Индиин олон үндэһэ яһатанай литературын хүгжэлтэдэ ехэ нүлөө үзүүлээ гэжэ тэмдэглэбэ.

М. Горькиин зохёолой удхаар найруулан буулгагдаһан «Детство» гэжэ уран һайханай фильм суглаанай түгэсхэлдэ харуулагдаа.

«Спортлотогой», «Спортлото-2» мартын 20-до Москвада үнгэргэгдэһэн ээлжээтэ тиражай дүнгүүд иимэ:

«Спортлото»; 3 (акробатика), 9 (...рилдаан), 24 (сана), 41 (теннис) ... (футбол), 49 (даам).

«Спортлото-2»: 7 (биатлон), 22 (...ки), 28 (стол дээрэ наададаг теннис), 34 (гарай бүмбэгэ) 45 (футбол) ... (даам). (ТАСС).

Редакторай орлогшо **М. Н. НИМАЕВ.**

«БУРЯАД ҮНЭН» 1974 оной мартын 22. 4-дэхи хуудаһан. Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-00385. Заказ № 00...